

A TANSZÉK ÉLETÉBŐL

IZ ŽIVOTA ODSEKA

FROM THE LIFE OF OUR
DEPARTMENT

65 éve terjesztjük a tudást – Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
65 godina širimo znanje – Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet
For 65 years spreading knowledge – University of Novi Sad, Faculty of Philosophy

60 éves a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék
60 godina Katedre za mađarski jezik i književnost
60th Anniversary of the Department of Hungarian Studies

Támogatóink:

Štampanje ovog broja pomogli su:

The issue was supported by:

Министарство просвете,
науке и технолошког развоја

KÉSZÜLT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap

A TANSZÉK ÉLETÉBŐL

**A TANULMÁNYOK 2019/1.
melléklete**

ÚJVIDÉKI EGYETEM
BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KAR
HUNGAROLÓGIA TANSZAK
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANSZÉK

Újvidék
2019 ■ 1

TANULMÁNYOK

Az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Kara
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékének tudományos folyóirata
Megjelenik évente kétszer. Az első szám A TANSZÉK ÉLETÉBŐL című melléklettel.

A kiadásért felel: Ivana ŽIVANČEVIĆ SEKERUŠ dékán

Felelős szerkesztő: TOLDI Éva tanszékvezető

Szerkesztő: BENCE Erika, PÁSZTOR-KICSI Mária

Szerkesztőbizottság:

BALÁZS Imre József (Kolozsvár), BANDI Irén (Szófia), BARCSI Tamás (Pécs),

Elena Lavinia DUMITRU (Róma), FARKAS Tamás (Budapest),

IMRE Attila (Marosvásárhely), ISPÁNOVICS CSAPÓ Julianna (Újvidék),

Olga KHAVANOVA (Moszkva), KOVÁCS RÁCZ Eleonóra (Újvidék),

KÖVES Margit (Delhi), SZILÁGYI Márton (Budapest), UTASI Csilla (Újvidék).

Kiadja az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Tanszéke.

Korrektor: BUZÁS Márta.

Készült 2019-ben.

Nyomda: VERZAL 021, Novi Sad.

A VSZAT Oktatási, Tudományügyi és Művelődési Titkárságának 413-194/73. VI. sz.
véleményezése alapján mentes a forgalmi adó alól.

IZ ŽIVOTA ODSEKA

**Dodatak uz broj 2019/1 časopisa
TANULMÁNYOK – STUDIJE**

UNIVERZITET U NOVOM SADU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSEK ZA HUNGAROLOGIJU
KATEDRA ZA MAĐARSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Novi Sad
2019 ■ 1

STUDIJE

Naučni časopis Katedre za mađarski jezik i književnost
Filozofskog fakulteta u Novom Sadu
Izlazi polugodišnje. Prvi broj izlazi sa dodatkom IZ ŽIVOTA ODSEKA.

Za izdavača: Ivana ŽIVANČEVIĆ SEKERUŠ, dekan
Odgovorni urednik: Eva TOLDI, šef odseka
Urednici: Erika BENCE, Marija PASTOR-KIČI

Uređivački odbor:

Imre Jožef BALAŽ (Cluj-Napoca, Rumunija), Irena BANDI (Sofija, Bugarska),
Tamaš BARČI (Pečuj, Mađarska), Elena Lavinija DUMITRU (Rim, Italija),
Tamaš FARKAŠ (Budimpešta, Mađarska), Atila IMRE (Tirgu Mureș, Rumunija),
Julijana IŠPANOVIČ ČAPO (Novi Sad), Olga HAVANOVA (Moskva, Rusija),
Eleonora KOVAČ RAC (Novi Sad), Margita KEVEŠ (Delhi, Indija),
Marton SILAĐI (Budimpešta, Mađarska), Čila UTAŠI (Novi Sad).

Izdaje Odsek za hungarologiju Filozofskog fakulteta u Novom Sadu.

Korektor: Marta BUZAŠ.

Godina izdanja: 2019.

Štampa: VERZAL 021, Novi Sad.

Na osnovu mišljenja br. 413-194/73. VI Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje,
nauku i kulturu AP Vojvodine izdanje ne podleže obavezi plaćanja poreza na promet.

ETO:811.511.141+821.511.141

YU ISSN 0354-9690

FROM THE LIFE OF OUR DEPARTMENT

**Supplement to the journal TANULMÁNYOK – STUDIES,
No. 2019/1**

UNIVERSITY OF NOVI SAD
FACULTY OF PHILOSOPHY
DEPARTMENT OF HUNGARIAN STUDIES

Újvidék
2019 ■ 1

STUDIES

Scientific journal of the University of Novi Sad, Faculty of Philosophy,
Department of Hungarian Studies

Published two times a year. The first number with the supplement
FROM THE LIFE OF OUR DEPARTMENT.

Editor responsible: Ivana ŽIVANČEVIĆ SEKERUŠ, dean

Senior Editor: Éva TOLDI, head of department

Editors: Erika BENCE, Mária PÁSZTOR-KICSI

Editorial board:

Imre József BALÁZS (Cluj-Napoca, Romania), Irén BANDI (Sofia, Bulgaria),
Tamás BARCSI (Pécs, Hungary), Elena Lavinia DUMITRU (Rome, Italy),
Tamás FARKAS (Budapest, Hungary), Attila IMRE (Tîrgu Mureş, Romania),
Julianna ISPÁNOVICS CSAPÓ (Novi Sad), Olga KHAVANOVA (Moscow, Russia),
Eleonóra KOVÁCS RÁCZ (Novi Sad), Margit KÖVES (Delhi, India),
Márton SZILÁGYI (Budapest, Hungary), Csilla UTASI (Novi Sad).

Published by the University of Novi Sad, Faculty of Philosophy.

Proof-reader: Márta BUZÁS.

Print: VERZAL 021, Novi Sad, 2019.

On the basis of the report of the VSAT Secretariat of Education, Science and Culture
issue number 413-194/73. VI. free of purchase tax.

TANSZÉKI ESEMÉNYNAPTÁR 2018-BAN

2018. 2. 24.

Nyílt nap

Helyszín: a BTK amfiteátruma és a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára

2018. 3. 7.

Első **EDU-EXPO** felsőoktatási vásár

Helyszín: MTTK, Szabadka

2018. 3. 15.

Igazság! Alszol?

Ünnepi műsor az 1848–49-es forradalom és szabadságharc emlékére

Helyszín: a BTK moziterme

2018. 3. 17.

Net-generáció – kreatív írás és olvasás – tanári szeminárium

Helyszín: a kari tanácsterem (P9) és a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára

2018. 4. 5.

MID-továbbképzés

Helyszín: a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára és az informatikai tanterem

2018. 4. 14.

Az **Aranybagoly díj** átadása Toldi Évának

Helyszín: MTTK, Szabadka

2018. 4. 14.

Márai-kiállítás

Helyszín: a BTK első emeleti folyosója

2018. 4. 17.

Miskolci és topolyai diákok látogatása

Helyszín: a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára

2018. 4. 21.

Nyílt nap

Helyszín: a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára

2018. 4. 23–25.

**Az elbeszélések strukturális elemzésétől a textuális analízisig.
Narratológiai fogalmak változása Roland Barthes életművében**

Z. Varga Zoltán a Kontaktzónában

Helyszín: a BTK első emeleti díszterme

2018. 5. 5.

Szép magyar beszéd verseny, Esztergom

Helyszín: a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Vitéz János

Tanárképző Központja, Esztergom

2018. 5. 5.

Nyílt nap

Helyszín: a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára

2018. 5. 6.

Köztársasági nyelvi és nyelvhelyességi verseny – középiskolai

Helyszín: Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnázium, Szabadka

2018. 5. 8.

Az egyetemista esszéíró pályázat díjkiosztása

Helyszín: a BTK első emeleti díszterme

2018. 5. 12.

Nyílt nap – felvételi felkészítő

Helyszín: a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára

2018. 5. 26.

Köztársasági nyelvi és nyelvhelyességi verseny – általános iskolai

Helyszín: Széchenyi István Általános Iskola, Szabadka

2018. 7. 2.

Felvételi vizsga

Helyszín: a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára

2018. 7. 18.

A Gion Nándor Olvasási Verseny résztvevői a tanszéken

Helyszín: a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára

2018. 10. 1.

Az elsőévesek fogadása

Helyszín: a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára

2018. 10. 17.

Vallási terminológia a magyar–szerb szótárakban

Urkom Aleksander a Kontaktzónában

Helyszín: a BTK első emeleti díszterme

2018. 10. 24.

Tanszéknapi ünnepség

Helyszín: a BTK moziterme

2018. 10. 30.

Ékes beszéd

Helyszín: a BTK első emeleti díszterme

2018. 10. 29.

A mesterhallgatók fogadása

Helyszín: a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára

2018. 11. 3.

Kortárs szemléletű irodalom és nyelv(tan)tanítás

– tanári továbbképzés

Helyszín: a BTK első emeleti díszterme és a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára

2018. 11. 6.

Nyelvek mezsgyéjén – a két és többnyelvűség interdiszciplináris megközelítése

26. Egyetemi Nyelvészeti Napok

Helyszín: a BTK moziterme, a BTK első emeleti díszterme a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára

2018. 11. 7.

A látható fordító

Nádori Lídia a Kontaktzónában

Helyszín: a BTK első emeleti díszterme

2018. 11. 9.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem diákjainak látogatása

Helyszín: a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára

2018. 11. 17.

Nyelvek és kultúrák időben és térben 8. / JIKUVIP 8.

(Jezici i kulture u vremenu i prostoru)

kari nemzetközi konferencia

Helyszín: a BTK épülete

2018. 11. 21

Vicces dolgok, humoros esetek

Darvasi László a Kontaktzónában

Helyszín: az BTK első emeleti díszterme

2018. 11. 22–25.

17. VMTDK

Helyszín: az Újvidéki Egyetem Rektorátusa és a Technológiai Kar

2018. 11. 29.

Ahány író, annyiféle, avagy két dudás egy csárdában

Kiss László és Cserna-Szabó András a Kontaktzónában

Helyszín: a BTK első emeleti díszterme

2018. 11. 30.

Kultúrák találkozása 10. / Susret kultura 10.

kari nemzetközi tudományos konferencia

Helyszín: a BTK épülete

2018. 12. 5.

Karácsonyfa-díszítés

Helyszín: a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára

2018. 12. 5.

Nevek, városok, műformák – avagy a Térey-misztérium darabkái

Térey János a Kontaktzónában

Helyszín: a BTK első emeleti díszterme

2018. 12. 13.

Háy Come Back

Zenés Kontaktzóna Háy Jánossal és Beck Zoltánnal

Helyszín: a BTK moziterme

2018. 12. 14.

Második **EDU-EXPO** felsőoktatási vásár

Helyszín: MTTK, Szabadka

2018. 12. 20.

Karácsonyi ünnepség a tanszék hallgatóival

Helyszín: a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtára

A 2018. ÉV A MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANSZÉKEN

KÖZÉPPONTBAN A HALLGATÓI UTÁNPÓTLÁS

2018-ban is pezsgő élet folyt az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékén. A diákok és a tanárok harmincnál több tanszéki eseményt szerveztek, illetve részt vettek a magyar nyelv és irodalom népszerűsítését szolgáló egyéb rendezvényeken is.

A hallgatók voltak figyelmünk középpontjában és a hallgatói utánpótlást volt hivatott biztosítani az az eseménysor, amely a nyílt napok megszervezéséhez vezetett, valamint a diákok tudományos és irodalmi műhelymunkáját serkentette. Februártól egészen május közepéig több ízben tartottunk nyílt napot, ahol leendő diákjaink megismerhették a tanszéket, a kart és az egyetemi életet.

Nyílt napok a Magyar Tanszéken

Az első nyílt nap februárban kari szintű fogadással kezdődött az amfiteátrum-ban, ahol a *Hová a bölcsészkar után?* című kisfilmet vetítették le az érdeklődőknek, akik egy interaktív kiállítást is megtekinthettek *A bölcsészkar a 21. században* címmel. A kiállítás különlegessége, hogy virtuálisan, okostelefon vagy táblagép segítségével bontakozik ki teljességében az alkalmazó előtt az újvidéki diákélet a karon. A legutóbbi ilyen rendezvényre május 12-én került sor, amikor külön felvételi felkészítőt tartottunk, leendő hallgatóink megtapasztalhatták, milyen egy felvételi vizsga, megismerkedhettek a tipikus irodalmi és nyelvtani feladatokkal, miből és hogyan készüljenek fel.

Részt vettünk a felsőoktatási intézmények kiállításain, az Újvidéki Vásáron és a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar szervezésében két alkalommal is megrendezésre kerülő EDU-EXPO kiállításon is. Az első március 7-én tartották, a másodikat pedig december 14-én.

Első EDU-EXPO, MTTK, Szabadka

Második EDU-EXPO, MTTK, Szabadka

A sikeres felvételi után következett az iratkozás és október 1-jén a gólyák fogadása. A szemináriumi könyvtárban dr. Toldi Éva egyetemi rendes tanár köszöntötte a hallgatókat. Újonnan kinevezett tanszékvezetőként elmondta, hogy a tanszék legfontosabb feladatának az elkövetkező időszakban az egyénre szabott, individuális oktatási formákban rejlő lehetőségek kiaknázását tartja, azt, hogy az egyetemisták már első évtől kezdve intenzíven foglalkozzanak választott szakterületükkel. A tanárképzés mellett az eddiginél nagyobb hangsúlyt helyeznek az újságírók, a fordítók, a nyelvi lektorok és az irodalmi szerkesztők gyakorlati felkészítésére.

A hallgatókat köszöntötte dr. Andrić Edit egyetemi rendes tanár, tanszékvezető-helyettes is. Az elsőévesek koordinátora, dr. Utasi Csilla a gyakorlati tudnivalókkal ismertette meg a hallgatókat.

Az új nemzedék fogadása

Ezt követően a mintegy ötvenezer könyvet számláló tanszéki könyvtár könyvtárosai a kölcsönzési tudnivalókat ismertették, az MNT demonstrátorai pedig az egyetemi városban igazították el a hallgatókat, akiket a tanszék és a bölcsészkar könyvcsomaggal ajándékozott meg.

Ficze Tímea és Kraszulyák Orsolya könyvtárosok

A demonstrátorok prezentációja

A gólyák ismerkednek az épülettel

Alighogy megkezdődött a tanítás az új tanulmányi évben, már készülni kezdtünk a 2019-es felvételire. November 24-én tartottuk az első kari és egyben tanszéki nyílt napot. A központi rendezvény 10 órakor kezdődött a kar földszinti amfiteátrumában, ezt követően pedig a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék szemináriumi könyvtárában a végzős középiskolások és kísérőik a tanszéken folyó munkával ismerkedhettek meg. Az érdeklődőket dr. Toldi Éva tanszékvezető köszöntötte, az itt folyó oktatás fontosságát hangsúlyozta. Kiemelte, hogy a tanszéken eurokompatibilis, Magyarországon könnyen honosítható diplomát lehet szerezni, mellyel hallgatóink szakfordítóként, tolmácsként, újságíróként, művelődésszervezőként, bemondóként, könyvtárosként is elhelyezkedhetnek. A tanszék bemutatkozásán jelent volt Petkovics Márta, az MNT Tanácsa Oktatási Bizottságának tagja is: az MNT-nek a vajdasági magyar egyetemi hallgatók szülőföldön való tanulását segítő ösztöndíjairól szólt. Hangsúlyozta, hogy az MNT az Újvidéki Egyetemre beiratkozó valamennyi hallgató számára a megélhetés költségeit fedező ösztöndíjat és az Európa Kollégiumban való elhelyezést biztosít. Dr. Horváth Futó Hargita a tanszék tanórákon kívüli aktivitásaiból, a műsorokból, ünnepségekből, irodalmi estekből, diákköri tevékenységekből, a hallgatók számára kiírt pályázatokból adott ízelítőt. Ezt követően a tanszék négy hallgatója, Albert Éva, Szobonya Tamara, Szőke Lilla és Szabó Angéla arról beszélt, hogyan és miért döntött a Magyar Tanszék mellett, milyen a tanszék hallgatójának lenni. Dr. Utasi Csilla ezt követően röviden áttekintette a felvételi vizsga követelményeit.

Nyílt nappal készülünk a 2019. évi iratkozásra

A hallgatók voltak az események fókuszában a VMTDK-házikonferencián is, valamint a 17. VMTDK-n, ahol a humán tudományok és a művészetek szekcióban szerepeltek sikerrel, bemutatva a tanulmányaik folyamán végzett kutatásaik eredményeit. A konferencián Kemény Orsolya, Fekecs Emese, Čekić Teodóra, Mándity Flóra, Bicók Lilla, Serfőző Réka, Hovanyec Judit, Fehér Miklós, Csikos Dániel, Tomić Glória, Patyerek Réka, Szabó Tímea és Pásztor-Kicsi Gergely mutatkozott be.

A 17. VMTDK

Dr. Toldi Éva, az újvidéki Magyar Tanszék vezetője elmondta, a kezdetektől fogva követi a VMTDK-t, hol közelebbről, hol távolabbról, hol mentorként, de valamilyen módon mindig jelen volt a VMTDK életében: „Azt látom, hogy egyre nagyobb, egyre erősebb a VMTDK, egyre inkább gyarapodik, és mondhatom, hogy

ma a vajdasági magyar tudós utánpótlás egyik legfontosabb intézménye. Örülök annak, hogy a Magyar Tanszék hallgatói is itt vannak, ez jelentős szakmai gyakorlatot jelent, mert immár nemcsak vajdasági, hanem határokon átnyúló, nemzetközi rendezvényről van szó. A VMTDK szervezőcsapatának sok sikert kívánok, hiszen az, hogy megint itt vagyunk, és megint ilyen szép számban, azt jelenti, hogy jó munkát végeznek évről évre.”

A Magyar Tanszék részt vett a tehetségpontok 2017/18. évi akkreditációs folyamatában, melynek eredményeként elnyerte az Akkreditált Kiváló Tehetségpont címet, az oklevelet a tanszék 2018 márciusában kapta kézhez.

Kiváló Tehetségpont oklevél

Fekecs Emese és Ristić Anita

A hallgatók számára rendezett versenyek is népesek és sikeresek voltak. A tanszéken előzőleg megtartott *Ékes beszéd* vetélkedőn továbbjutott két hallgatónk, Fekecs Emese és Ristić Anita képviselte intézményünket a *Szép magyar beszéd* verseny 46. országos döntőjén, amelyet május 5-én tartottak meg az esztergomi Pázmány Péter Katolikus Egyetem Vitéz János Tanárképző Központjában. Ristić Anita Kazinczy-díjban részesült.

2018-ban hatodik alkalommal hirdettük meg az egyetemista esszépályázatot, amelyet a tanszék az MTTK-val közösen szervez. A 2018-as esszépályázat mottója Esterházy Péter *Függő* című művének egy sora volt: „Se nap, se méla hold, se vacogó csillag, se rohanó, tarjagos felleget”, ezt kellett belefoglalni a munkákba. A pályázatra 17 pályamű érkezett, s az eredményhirdetésre május 8-án került sor, a Kontaktzóna

rendezvénysorozat keretében. A háromtagú zsűri (dr. Katona Edit, dr. Novák Anikó és dr. Samu János) értékelése alapján Gandis Csongor munkája bizonyult a legjobbnak. A második díjas pályamű Zsoldos Búzás Brigitta tollából született, a harmadik helyezést pedig Szabó Emília érdemelte ki. Józó Andrea különdíjban részesült.

Az esszé pályázat eredményhirdetése

2018-ban az *Ékes beszéd* versenyt október 30-án tartottuk meg. A vetélkedő két kategóriából áll. A Szónokversenyből, amely egyrészt egy előre elkészített beszéd előadásából áll (ennek témája ezúttal egy Kányádi-idézet volt: „csak az nem fél kit a remény már végképp magára hagyott”), másrészt egy rögtönzött beszédet kell produkálni a helyszínen kapott témáról. A második kategória a Szép beszéd verseny, amelynek során a versenyzőnek szabadon választott szöveget kell felolvasnia, utána pedig egy, a helyszínen kapott kötelező szöveget felmondania.

Ékes beszéd verseny

A bírálóbizottságnak (dr. Katona Edit, dr. Pásztor-Kicsi Mária, a Magyar Tanszék, továbbá dr. Samu János, dr. Beke Ottó, a Tanítóképző Kar tanára, valamint Fekecs Emese a tanszék hallgatója és Zsoldos Búzás Brigitta a Tanítóképző Kar hallgatója) ezúttal sem volt könnyű feladata. Szónoklat kategóriában első helyezést Patyerek Réka (Magyar Tanszék), másodikat pedig Gandis Csongor (MTTK) ért el. A beszédverseny kategóriában első Csuárdity Tamara (MTTK), második Csíkos Dániel (Magyar Tanszék), harmadik pedig Miskolci Krisztina (MTTK) lett. A szónokverseny győztese jogot szerzett arra, hogy részt vegyen a Budapesti Kossuth-szónokversenyen, a beszédverseny győztese pedig az esztergomi Kazinczy Szép magyar beszéd versenyen mutatkozhat be.

Ezt követően elbúcsúztunk negyedéveseinktől is. Elballagott Ádám Jennifer, Árva Tímea, Botka Andrea, Čekić Teodóra, Farkas Melitta, Fehér Miklós, Horváth Márta, Kadván Zsuzsanna, Pintér Sarolta, Slezák Lázár, Szabó Andrea, Uri Andrea.

Elballagtak a negyedévesek

DIÁKLÁTOGATÁSOK A TANSZÉKEN

Tanszékünk mindig szívesen fogad látogatókat, különösen örülünk a diákoknak, akik az egyetemes és a vajdasági magyar irodalom és nyelvészet, valamint az intézményünkben folyó oktatási, tanórán kívüli és tudományos tevékenységünk iránt érdeklődnek.

A *Határtalanul* program keretében (melynek célja a magyar–magyar kapcsolatok építése, személyes kapcsolatok kialakítása, elmélyítése) a topolyai Dositej Obradović Gimnázium és Közgazdasági Középiskolába Miskolcra érkeztek vendégdiákok. A programban a magyarországi iskolák tanulói az állam támogatásával osztálykiránduláson vesznek részt a szomszédos országok magyar lakta területein, így személyes tapasztalatokat szereznek a külhoni magyarság életéről, múltjáról. A Fáy András Görögkatolikus Közgazdasági Szakgimnázium diákjai vendéglátóikkal Vajdaság jellegzetességeivel, történelmével, történelmi emlékeivel, az itteni magyar oktatási és vallási intézményekkel ismerkedtek meg. Április 17-én ellátogattak a Magyar Tanszékre is, ahol dr. Horváth Futó Hargita tanszékvezető-helyettes és a szemináriumi könyvtár dolgozói bemutatták az itteni egyetemi élet mindennapjait, a Bölcsészettudományi Karon és a Magyar Tanszéken folyó oktatói, kutatói és tanórán kívüli tevékenységeket.

Miskolci és topolyai diákok a tanszéken

A Makovecz Program keretében egyhetes vajdasági körúton voltak a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem tanár szakos diákjai. Weiszbürg Tamás és Gherdán Katalin vezetésével vajdasági terepgyakorlatuk keretében április 25-én látogatást tettek az újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékén is. A fiataloknak és kísérőiknek dr. Horváth Futó Hargita tanszékvezető-helyettes és dr. Novák Anikó beszélt a tanszéken és a karon folyó munkáról, valamint az újvidéki egyetemi campusról.

Az ELTE diákjai a tanszéken

A Gion Nándor Olvasási Verseny résztvevői is meglátogatták a tanszéket július 18-án. A középiskolások vezető tanáruk, Kovács Smit Edit kíséretében érkeztek. A vendégeket dr. Horváth Futó Hargita fogadta, aki bemutatta a tanszéket és a Gion Nándor Emlékházat, valamint beszélt a neves vajdasági író munkásságáról is.

A Gion Nándor Olvasási Verseny résztvevői a tanszéken

Azonban nem csak fogadni szeretünk vendégeket, néha a mi hallgatóink is mennek látogatóba. Hagyománnyá vált, hogy a tanulmányaik folyamán legalább egyszer elmennek a Szerb Matica Könyvtárába. Így történt 2018-ban is, amikor dr. Ispánovics Csapó Julianna tanárnő elkíserte mesterhallgatóinkat a legrégibb szerb könyvtárak egyikébe, hogy megismerkedjenek annak történelmével, működésével. Alkalmuk volt megtekinteni a ritka könyvek gyűjteményét, és előadást hallhattak a régi és ritka kötetekről, a kézzel írott és nyomtatott publikációkról, majd a referenciális központ munkájába is betekinthettek, megtanulhatták az elektronikus katalógus használatát. A diákokat Dušica Grbić, Marina Šmudla, Marina Džajić és Heinermann Péter fogadta.

Mesterhallgatók a Szerb Matica Könyvtárában

ÜNNEPI MŰSORAINK

A tavasz folyamán az első ünnepi műsorunk minden évben a megemlékezés az 1848–49-es forradalom és szabadságharcra. Március 15-én is ünnepelt a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék. Dr. Csányi Erzsébet aktuális tanszékvezető köszöntő-beszédében kiemelte: „olyan kort idézünk föl, amikor az ember tegező viszony-ban volt az olyan fenséges eszmékkel, mint az igazság, a szabadság, a tisztesség”. Elmondta, hogy ezek az emberszabású eszmék jellemezték a 170 évvel ezelőtti időket, és mi az évfordulón minden évben egy kicsit azonosulunk a márciusi ifjak romantikus lángolásával.

A tanszék hallgatói *Igazság! Alszol?* címmel alkalmi irodalmi összeállítást adtak elő, amelyben a műsort rendező Patyerek Rékán kívül fellépett Szabó Tímea, Nagy György Anikó, Kálmán Beáta, Fekecs Emese, Tomić Glória és Csikos Dániel.

Ezt követően dr. Dévavári Zoltán *Nemzetté válás és polgárosodás* témájú előadását hallgatták meg az egybegyűltek.

Az irodalmi összeállítás szereplői

Dévavári Zoltán

A március 15-ei műsor

Második nagy ünnepségünk a téli szemeszter kezdetén van, amikor a tanszék a születésnapját ünnepli. 2018. október 24-én, 59 éves fennállása alkalmából tanszék napi rendezvényt szerveztünk a bölcsészkar dísztermében.

Az ünneplő közönség, vendégeink

Sinkó Ervin székfoglaló előadásával 1959-ben kezdte meg működését a Magyar Tanszék az újvidéki Bölcsészettudományi Karon. A Magyar Tanszék elsőéves hallgatója, Albert Éva Victor Vlaszov *Gulag* című szvitjét adta elő harmonikán. Ugyanakkor jó alkalom volt ez arra, hogy megemlékezzünk az író és irodalomtörténész születésének 120. évfordulójáról. Dr. Toldi Éva tanszékvezető az aktuális tanszéki helyzetről a következőket mondta: „Újításokat tervezünk azok számára, akik a jövőben a Magyar Tanszéket választják, hogy tanár, újságíró, fordítói szerkesztőségi lektor, könyvtáros vagy éppen művelődésszervező válják belőle. De leginkább arról kellene beszélnem, ami mindennap foglalkoztat bennünket. Hogy meg tudjuk-e akadályozni azokat a társadalmi folyamatokat, amelyek a hallgatók létszámának állandó csökkenéséhez vezetnek. És a válaszem: nem tudjuk. Egyedül biztosan nem leszünk rá képesek.

De ha erősen hiszünk a hagyomány megtartó erejében, ha Sinkó Ervin kitartása, tanítási vágya, európai szellemisége, karizmája, amely az előttünk járó nemzedékeket is megbabonázta, előttünk is példa lesz, s ha évről évre olyan hallgatók érkeznek hozzánk, akik nemcsak irodalomszeretettel, hanem színészi és zenei előadóművészi teljesítményükkel is kiemelkedőt nyújtanak – és most hangsúlyoznám, hogy Victor Vlaszov művét nem a Művészeti Akadémia, hanem a Magyar Tanszék elsőéves hallgatója adta elő –, nos, ha mindezek a feltételek teljesülnek, akkor nyugodtan mondhatom, továbbra is lesz okunk bizakodni.”

Toldi Éva tanszékvezető

Andrić Edit tanszékvezető-helyettes

Albert Éva, a tanszék elsőéves hallgatója

Bence Erika székfoglaló előadása

Ezt követően dr. Andrić Edit tanszékvezető-helyettes egyetemi tanár összefoglalta a tanszék elmúlt évi munkáját. Majd dr. Bence Erika megtartotta székfoglaló előadását egyetemi rendes tanári kinevezése alkalmából, melynek címe *A történelmi regény egykor és ma (Kemény Zsigmond és Spiró György regényírása)*. Elbúcsúztunk dr. Láncz Irén nyugalmazott egyetemi rendes tanártól, aki 1976 óta volt munkaközösségünk tagja, 2006 és 2012 között pedig tanszékvezető volt.

Láncz Irén

Az idei Sinkó Ervin Irodalmi Díjat a bírálóbizottság (dr. Novák Anikó elnök, dr. Csányi Erzsébet, dr. Toldi Éva) Oláh Dórinak ítélte oda *Rakétaiskola darált húsból* című kötetéért. A díjazottat Novák Anikó, a bírálóbizottság elnöke méltatta:

„Amikor Szabadkán, a Klein House-ban bemutatták Oláh Dóri *Rakétaiskola darált húsból* című könyvét, a beszélgetésből egy nagyon fontos mozzanatot jegyeztem fel azonnal a telefonomba, azt, hogy mit gyűjt Oláh Dóri. Miközben a mai beszédemre készültem, eszembe ötlött e gyűjtőszenvedély, épp csak azt nem tudtam felidézni, mire is irányul, mert a telefonomat azóta lecseréltem. De nem bántódtam, a lényeg, hogy Dóri igenis gyűjtő, én pedig gyűjtőket gyűjtök szenvedélyesen.

Ahogy ez az eset is szemlélteti, én sajnos hiába jegyzetelek, archiválok szorgalmasan, a feljegyzéseim a legtöbb esetben valami fekete lyukba kerülnek, örökre eltűnnek a végtelenben. Talán ez az egyik oka annak, hogy mindig elbűvöl a művészek kis jegyzetfüzete, az alkotófolyamatot rekonstruáló noteszlapok sokkal jobban izgatnak, mint a kész műalkotás. A *Rakétaiskola darált húsból* pedig pont ez, az alkotást, a dilemmákat is láttató vizuális napló, olyan húsdaráló, amibe a legkülönbözőbb élmények, impulzusok, személyek kerültek bele. Számos irányba mutató útkeresés dokumentuma, az *Új Symposion* máig is erőteljesen ható vizuá-

lis hagyományának folytatója. Az olvasó nyomon követheti a vajdasági kulturális folyamatokba beágyazott szerző egyéves művészi és személyes fejlődését, a nagyon aktuális közéleti kérdéseket, valamint a legszemélyesebb érzéseket is felvillantó képszöveg fúziókban, melyeket a beszédmódok sokasága, a többszörös határátlépések, a firákák, korrekciók tesznek elevenné, lüktetővé.

»Csak felírom, hogy megjegyezzem« – olvasható a kötet egyik oldalán, s valóban az egész anyag ilyen fontos, megjegyzendő dolgok összessége, vannak köztük olyanok is, »amik annyira jók, hogy utólag nem is tűnnek megtörténtnek«. Éppen ezért nehéz kiemelni bármit is, a könyv sokközpontú, sokszólamú, talán az ecói lista mámora illik leginkább hozzá. Végtelen és párhuzamos listázás. Amibe itt most nem szeretnék belekezdeni, inkább arra kérem Oláh Dórit, jöjjön fel a színpadra, és vegye át a 2018-as Sinkó Ervin Irodalmi Díjat.

A gyűjteménye egy újabb darabját, a Sinkó-plakett illatát – mert a könyvet újra átlapozva eszembe jutott, hogy Dóri illatokat gyűjt.”

Novák Anikó átadja a Sinkó-díjat Oláh Dórinak

Az ünnepségen köszöntöttük dr. Ágoston Mihály egyetemi tanárt születésének 90. évfordulóján. Munkásságát dr. Toldi Éva tanszékvezető méltatta:

„Ágoston Mihályt köszöntöm 90. születésnapján, s máris bejelentem, nem leszek tárgyilagos. Ennek egyik oka, hogy nem vagyok nyelvész, és amikor munkásságát méltatom, a személyes élményeimre, az érzéseimre hagyatkozom. Ráadásul minden, amit nyelvészeti tevékenységéről mondhatnék, pusztá szakirodalmi hivatkozás lenne, még akkor is, ha én voltam a szerkesztője *A magyar halmaznevek* című impozáns doktori értekezésének. Szeretjük azt mondani, hogy a kisebbségi élethez nem társulnak olyan jelentések, mint kevesebb, nem teljes értékű, de ez gyakran nem így van. Elmondani sem lehet, milyen érzés, amikor valaki megír egy eredeti rendszerben elgondolt, alapos tudományos munkát, s a környezetében nem talál

olyan társat, aki érdemben hozzá tudna szólni, akivel párbeszédhelyzetbe kerülhetne. Erre döbbsentem rá, amikor végigolvastam húszévi kutató- és gyűjtőmunkáját tartalmazó értekezését, amelyben egy új szófaj, a halmaznevek bevezetését kezdeményezi és indokolja. Olyan nyelvezettel írta meg, amely mindenki számára érthető; felépítése, gondolatmenetének logikája pedig makulátlanul következetes. Mi, nem nyelvészek azt tanulhatjuk meg belőle, hogy nyelv és gondolkodás mennyire szorosan és elválaszthatatlanul összefügg.

A logikai szigor és a pontosság jellemezte Ágoston Mihályt tanárként is, amikor Magyar mondattan című tárgyát, egykori tanítványaként állíthatom, az akadémiai leíró nyelvtannál jobb, átláthatóbb rendszerben tanította. Éppen azt nyújtotta nekünk, amire szükségünk volt: a biztonságot. Annak a tudatát, hogy a világban minden megnevezhető, mindennek rendje van, ha logikusan gondolkodunk és okosak vagyunk, minden kétely eloszlik körülöttünk. Ezenkívül kiválóan motiválta hallgatóit. Házi feladatként minden héten bonyolultabbnál bonyolultabb ágrajzok elkészítésére biztatott bennünket, s mi, hallgatói részt vettünk a játékban: egyre összetettebb feladatokat adtunk a tanár úrnak, aki hétről hétre átnézte és javította a feladványainkat. Sohasem késett vele, sohasem történt meg, hogy nem hozta a javítást. Izgalmas rejtvényfejtéssé vált a mondattan, nekünk, diákjainak úgy tűnt, számára is kihívást jelentett. Ha nem vettem volna részt ebben a munkában, talán sohasem figyelek föl rá, hogyan építi fel a mondatait Krúdy Gyula vagy Déry Tibor, mert a legszebb bonyolult mondatokat ők írták a magyar irodalomban.

A helyesíráSORáért pedig nem lehetünk eléggé hálásak Ágoston Mihálynak. Igaz, ezeken az órákon csillogtatta leginkább sajátos humorát, amelyet sokan iróniának véltek, és az is igaz, hogy sajátos osztályozási rendszere is itt nyilvánult meg leginkább. Gyakran írtunk tudásfelmérőket, és egy alkalommal így dicsérte meg egyik évfolyamtársamat: gratulálok, kolléga, sokat fejlődött, most már egyest érdemel. Mert nem elég, hogy egy egytől tízig terjedő skálán osztályozott bennünket, néha a negatív tartományokba is besorolta a dolgozatokat, hosszú út vezetett a mínusz kettőtől a bukó osztályzatig, az ötösig. Azért pedig még hálásabbak lehettünk, mert tudósi munkáját beépítette az oktatási munkába is. Tevékenyen rész vett ugyanis *A magyar helyesírás szabályai* 11. kiadásának elkészítésében, és mi már a 11. kiadás újdonságait tanultuk, amikor még néhány évig hivatalosan a 10. volt érvényben. A 11. pedig jó sokáig kitartott, és kitart ma is, a 12. minimális változásokat hozott. A 11. kiadás megjelenése után pedig könyvet írt a magyar helyesírás rendszeréről *Helyesírásunk hitelért* címmel, és majdhogynem terjedelmesebb listát tett közzé a szabályzatban található hibákról és esetlegességekről, mint maga a szabályzat volt. Hogy mennyire hatékonyan és jól tanította a helyesírást, azt az is bizonyítja, hogy régebben, kiadói szerkesztő koromban, ha megláttam egy kéziratot, azonnal tudtam, ki volt Ágoston-tanítvány. Mint egy szabadkőműves-páholy, úgy működik ma is azoknak a tábora, akik a kézírataik alapján egymásra ismernek.

Az alkalmazhatóság a másik kulcsszó, amelyet tanári és tudósi pályáján következetesen érvényesített. Évtizedeken keresztül írta cikkeit a médiumokban megjelenő vagy elhangzó fogalmazási nyegleségekről, a hírekben elhangzó tükörfordításokról és egyéb nyelvi pontatlanságokról. És nem zavarta, hogy százszor kell ugyanazt elmondania, abban a hitben írta helyesbítéseit, magyarázatait, hogy előbb-utóbb megragad azoknak a tudatában, akik a művelt köznyelvet nap mint nap közvetítik, vagy közvetíteniük kellene.

Gyakran olyan humorral írt, amit csak kevesek tudnak értékelni, de akik megértik, azok máig megjegyzik, és nagyon nagyra tartják. A *Kézikönyv a magyar média-mondatról* című könyvéből idézem egyik példáját:

»Szerelmes üzletemberek

Az összejövetelen akkor belgrádi, újvidéki, niši, zágrábi és podgoricai üzletemberek adtak találkát szarajevói és mostari kollégáiknak.

Régóta kialakult köznyelvünkben a jelentésmegoszlás: szerelmespárok **találkát** adnak egymásnak, míg közéleti vagy akár magánéleti egyéb kérdések megbeszélésére szervezetek vagy egyes emberek találkozóban szoktak megállapodni.

Ma, sajnos, az sem egészen új, hogy állami, sőt diplomáciai, akár nemzetközi találkozók jelölésére is a bizalmas és kissé játékos stílusértékű 'találka' szót találjuk a média nyelvében, de éppen ezért kell újólag is fölhívunk a figyelmet a szófunkció különbségére. A megtévesztő jelenség elhárítását nem teszi szükségtelemmé, hogy már kezdjük megszokni a szóhangulat figyelmen kívül hagyását, mert anyanyelvi kommunikációnk szegényedését jelenti ez az elmosódás, és egyfajta egyhe köznyelvi nyegleséget, mely rendszerint magával hozza a többi hasonló esetet. Például nemrég hallottam magyar politikus tévéinterjújában: kiszúrtak a választópolgárokkal – ehelyett: félrevezették, elbolondították, megkárosították, megtévesztették, rászedték stb. a választópolgárokat.«

Olyan időkről beszélek, amikor a nyelvművelésnek még volt hitele, még nem tudtuk, hogy emberi méltóságunkat csorbítja, ha ránk szólnak, ne mondjunk már keszát nejlonzacsizó helyett, szóval, amikor még azt hittük, ahogy például már Kosztolányi is hitte, hogy anyanyelvünket egy életen át tanulnunk kell. Abban a letűnt hőskorban úgy gondoltuk, a művelt köznyelvet nem születésünkkel együtt kapjuk, hanem tanulnunk kell. Ezért szorgalmasan olvastuk Ágoston Mihály nyelvművelő írásait. Közben valahol reméltük, hogy tanulunk is valamit. Sose felejttem el viszont azt a pillanatot, amikor a Tanár úr a magyarországi rendszerváltás tájkán egy alkalommal a Kossuth rádió híradójában talált javítandó példát. Valami elemi boldogság járt át, hogy lám, senki sem tévedhetetlen, az addig tökéletesnek gondolt anyaországi nyelvhasználaton is találni repedéseket.

Amikor most, 90. születésnapján engem ért a megtiszteltetés, hogy köszönhetem, feltétlenül szeretném felidézni azt a polgári habitust is, amely teljes lényéből sugárzott. Szikár alakját, ahogyan kalapját megemelve köszön hallgatóinak,

megelőlegezve a bizalmat kollégának és kolléganőnek nevezve bennünket. Szívesen mondanám, hogy tanárként olyan szeretnék lenni, mint ő. De ez lehetetlen. Aki ismeri, tudja, milyen egyedi jelenség. Így csak annyit tehetek, hogy a nyilvánosság előtt is elmondom: számomra ő volt és maradt a Tanár. Nagy T-vel.

Isten éltesse 90. születésnapján!”

Legjobb hallgatóink ezúttal is jutalomban részesültek: Király Tímea, Fekecs Emese, Tomić Glória, Tóth Bagi Renáta, Čekić Teodóra és Csáki Edina

A rendezvényt fogadás követte, ahol elfogyasztottuk a születésnapi tortákat, amelyeket hallgatónk, Szabó Tímea készített.

A karácsonyi készülődés, a karácsonyfa-díszítés volt a következő alkalom az ünnepélyes együttlétre. Már hagyományosan Mikulás napján a tanszék diákjai a tanárokkal együtt állítják fel és díszítik a karácsonyfát a szemináriumi könyvtárban, meghitt, családi hangulatot teremtve.

A tanszéken december végén a diákok már hagyományosan karácsonyi zenés-irodalmi ünnepséget rendeznek. Az idei *Karácsonyi magasles* című műsort, melynek rendezője Patyerek Réka negyedéves hallgató volt, december 20-án mutatták be a szemináriumi könyvtárban. A rendezvényen a tanszék hallgatói, Fekecs Emese, Nagy György Anikó, Tomić Glória, Hovanyec Judit, Albert Éva, Turi Orsolya és Csíkos Dániel léptek fel. A zenei betéteket Albert Éva harmonikán és gitáron, Turi Orsolya fuvolán és Hovanyec Judit gitáron adta elő. A szövegeket dr. Utasi Csilla tanárnő válogatta. Rainer Maria Rilke, Babits Mihály, Nemes Nagy Ágnes, Kosztolányi Dezső és Csehy Zoltán verses és prózai művei hangzottak el.

Az év végén a hallgatók karácsonyi műsort készítettek

KONTAKTZÓNÁK

2018. 4. 23-a és 25-e között az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Kara Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékének vendége volt dr. Z. Varga Zoltán, a pécsi egyetem tanára (PTE, BTK). A Kontaktzóna rendezvénysorozat keretében *Az elbeszélések strukturális elemzésétől a textuális analízisig. Narratológiai fogalmak változása Roland Barthes életművében* címmel tartott előadást az érdeklődő közönségnek. Ezenkívül a tanszék hallgatóinak még két alkalommal volt lehetőségük meghallgatni előadását, amelyet *Naplóirodalom és modernség a magyar irodalomban (Csáth, Füst, Márai)*, valamint *Petri György politikai költészete: közérzetlír, performativitás, ironia* címmel tartott.

Z. Varga Zoltán, a pécsi egyetem tanára

A téli szemeszter folyamán folytatódott a Kontaktzóna.

Dr. Urkom Aleksander, az ELTE Bölcsészettudományi Kar Szláv Filológiai Tanszékének adjunktusa a nemzetközi Erasmus+ csereprogram keretében október 17-én látogatott el az újvidéki Magyar Tanszékre. Dr. Toldi Éva tanszékvezető köszöntötte a kétnyelvű szótárak kutatóját, aki Újvidéken született, egy ideig Pancsován élt, a kilencvenes évek óta pedig Budapesten dolgozik.

Urkom Aleksander a Kontaktzónában

A Kontaktzóna rendezvénysorozatban az érdeklődő hallgatóknak és tanároknak *Vallási terminológia a magyar–szerb szótárakban* címmel tartott előadást. Részletesen bemutatta, hogyan elemzett különböző szempontok szerint korábbi jónak tartott szótárakat, és hogyan vetette össze őket a készülő szótárral.

Vendégünk még két prezentációt tartott a hallgatóknak és a kollégáknak a szótári munkálatok különböző aspektusairól, valamint a gazdasági terminológia előfordulásáról a kétnyelvű általános szótárakban.

Urkom Aleksander másik két előadása

November 7-én az ismert budapesti műfordítóval, Nádori Lídiával Toldi Éva egyetemi tanár beszélgetett a szakma kihívásairól. A rendezvény címe *A látható fordító* volt.

Nádori Lídia műfordító

Nádori Lídia és Toldi Éva

A közönség

A tanszék tanárai a vendéggel

Vicces dolgok, humoros esetek című irodalmi találkozást tartottunk november 21-én, melynek során Darvasi László íróat láttuk vendégül az újvidéki Magyar Tanszéken. Az íróval Bordás Sándor lektor beszélgetett.

November 29-én az *Ahány író, annyiféle, avagy két dudás egy csárdában* című programunk keretében két vendégünk, Cserna-Szabó András és Kiss László beszélgetésére került sor.

Kiss László és Cserna-Szabó András a Kontaktzónában

December 5-én Térey Jánossal beszélgetett Bordás Sándor lektor a *Nevek, városok, műformák – avagy a Térey-misztérium darabkái* című műsorban.

Térey János a Kontaktzónában

December 13-án *Háy Come Beck* címmel zenés irodalmi találkozásra került sor Háy János író, költő, drámaíró és Beck Zoltán (30Y) közös estjén. Versek, dalok, novellák hangzottak el az újvidéki Magyar Tanszék *Kontaktzóna* rendezvénysorozatának évzáró műsorán.

Háy János és Beck Zoltán a Kontaktzónában

TANÁRI TOVÁBBKÉPZÉSEK

A 2018-as naptári évben három akkreditált tanári továbbképzést tartottunk, mert az egyetemi hallgatók oktatása és képzése a diplomálásukkal nem ér véget, továbbra is igyekszünk kapcsolatban maradni az alumnistáinkkal, különösen pedig az általános és középiskolai tanárokkal. Az első képzést, amelynek címe *Net-generáció – kreatív írás és olvasás* volt, március 17-én szerveztük meg. Először tanáraink tartottak előadást, dr. Novák Anikó a Web 2.0-es eszközök alkalmazásáról beszélt az irodalomoktatásban, majd dr. Ispánovics Csapó Julianna az olvasásnak a szórakozásban és tanulásban jelentkező alkalmairól értekezett. Utána dr. Kovács Rácz Eleonóra beszélt a nyelvjárás és a köznyelv viszonyáról az anyanyelvoktatásban, dr. Pásztor-Kicsi Mária pedig a digitális olvasást világította meg pszicholingvisztikai szempontból. Ezek után dr. Toldi Éva az identitásváltozatokkal és identitáskérdésekkel foglalkozott az irodalomban és az oktatásban.

Ezt követően beszámolóik, könyvbemutatók következtek a tanszéki kiadványokról, a tanszék tanárainak tanulmányairól, valamint a készülő általános iskolai és gimnáziumi tantervekről. A folytatásban a hallgatók (Rizsányi Attila, Szögi Henrietta, Csáki Edina) bemutatták a *Tanórába foglalt Arany János* című óraterveggyűjteményt, amely a magyartanárok számára készült, valamint az *Órasoroló* című tanári kézikönyvet (Fehér Viktor, Nagy Judit, Kecskés Ildikó, Rizsányi Attila).

Net-generáció – tanári továbbképzés

A Magyar Nyelvi Központ szervezésében megrendezett második MID akkreditált tanári továbbképzésre április 5-én került sor. A négy előadásból álló sorozat elsősorban a magyart nem anyanyelvként tanító tanároknak szólt, a környezetnyelvet, anyanyelvápolást és a magyart mint idegen nyelvet oktató tanároknak. Az első előadást dr. Andrić Edit tartotta *A magyar mint környezet- vagy idegen nyelv* címmel, amelyben a magyar nyelv státusának alakulásáról beszélt a történelem folyamán a Vajdaságban, s azt taglalta, hogy az hogyan hatott az oktatás formáira és módszereire. Ezt követően Bálizs Jutka óvodapedagógus mutatta be a magyar nyelvnek kora gyermekkorban való elsajátíttatásának előnyeit, mindezt rövidfilm bemutatásával szemléltette. Dr. Pásztor-Kicsi Mária a magyar és szerb hangrendszer különbségeiről szólt, s arról, hogy a hasonlóságok és különbségek tudatosítása megkönnyíti a nyelvtanulók perceptív és artikulációs készségeit. Dr. Novák Anikó a mobilalkalmazásokról beszélt az oktatásban, s arról, hogyan lehet őket hasznosítani a nyelvtanulás, nyelvtanítás során. A délutáni program műhelymunkából állt, Tüskei Vilma készített foglalkozást az érdeklődő tanároknak az IKT használatáról a magyar mint idegen nyelv tanításában.

Második MID tanári továbbképzés

A harmadik szakmai továbbképzésre a téli szemeszterben került sor, november 3-án. Ezúttal a téma a *Kortárs szemléletű irodalom- és nyelv(tan)tanítás* volt. A délelőtti folyamán a jelen levő tanárok két előadást hallhattak, az elsőt dr. Bence Erika tartotta az *Odüsszeiától Űrodüsszeiáig. A 19. századi magyar irodalom 21. századi kontextualizációja és taníthatósága* címmel, majd dr. Faragó Kornélia következett, aki a gyermek- és ifjúsági irodalom mai koncepcióiról beszélt.

Délután először dr. Hózsá Éva és dr. Horváth Futó Hargita *A kimenetek katedrája* címmel összefoglalta a kimeneti szempontú újítási törekvéseket, miután a gyakorló tanárok bemutatták konkrét tananyagra alkalmazva az új koncepciót. Elsőként Kanyó Fruzsina tartott előadást, melynek címe *William Shakespeare: Romeo és Júlia – A szereplők viszonyrendszere és jelleme* volt, majd Fehér Miklós beszélt Vörösmarty Szózatáról. Kapusi Kornélia a gimnáziumi reformok gyakorlati vonatkozásait vázolta fel, Kovács Smit Edit pedig a gimnáziumi első osztályos programot mutatta be, különös tekintettel a hangtan témakörében alkalmazható kimenetorientált módszerekre. Végül Rokvić Erzsébet beszámolt az új tantervekről és módszerekről.

Kortárs szemléletű irodalom- és nyelv(tan)tanítás – tanári továbbképzés

NYELVI ÉS NYELVHELYESSÉGI VERSENYEK

A tanszék tanárai részt vesznek a minisztérium által meghirdetett általános és középiskolások anyanyelvi versenyének megszervezésében, lebonyolításában. Ők készítik a tesztek, felügyelnek a kitöltött tesztek javítására, felállítják a rangsort és kihirdetik az eredményt. Utána átadják a díjakat, könyvjutalmat is biztosítanak a diákoknak. A 2018. évi köztársasági általános iskolai versenyre május 26-án került sor a szabadkai Széchenyi István Általános Iskolában.

Május 6-án 23. alkalommal rendezték meg a vajdasági középiskolások köztársasági szintű magyar nyelvi és nyelvhelyességi versenyét. A versenyt néhány éve a szabadkai Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnáziumban tartják. Ezúttal 41 diák vett rész a versenyen. „Ez a verseny a magyar nyelvhelyesség szempontjából a legrangosabb verseny, amely felöleli a vajdasági magyarságot, azaz a magyarul tanuló diákokat”, mondta dr. Kovács Rácz Eleonóra, a tanszék rendkívüli tanára, aki a verseny szervezésével van megbízva a tanszéken: „A feladatok a tananyagot kísérik. Évfolyamonként változó a feladatok tematikus sorrendje és összeállítása, mivel a tananyag is változott, illetve változik folyamatosan. De mindenképpen arra törekszünk, hogy a tananyagot kísérjük a feladatokkal.” Örömmel állapítható meg, hogy egyre több a nagyon jó képességű gyerek, ami az anyanyelv tudásszintjét és a nyelvhelyességet illeti.

NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS KONFERENCIÁK

26. Egyetemi Nyelvészeti Napok – Nyelvek mezsgyéjén – a két- és többnyelvűség interdiszciplináris megközelítése

A tanszék tanárai az oktatótevékenységen kívül kutatói munkát is végeznek, és erről tudományos tanácskozásokon számolnak be. Az idén a karon három nagy nemzetközi konferencián vettünk részt. Az első s egyben a számunkra legfontosabb az Egyetemi Nyelvészeti Napok, amelyet 2018-ban 26. alkalommal szervezett meg tanszékünk, november 6-án zajlott. A konferenciának 41 résztvevője volt, a hazai előadókon kívül Romániából (Nagyvárad és Csíkszereda), Magyarországról (Budapest, Veszprém), Horvátországból (Zágráb, Eszék), Szlovákiából (Komárom, Nyitra), Finnországból (Jyväskylä) érkeztek vendégeink. A délelőtti folyamán hat plenáris előadást hallhatott a közönség. Navracsics Judit, a veszprémi Pannon Egyetem Magyar Nyelv és Alkalmazott Nyelvtudományi Intézet dékánja *A kétnyelvű mentális lexikon – létezik egyáltalán?* címmel számolt be pszicholingvisztikai kutatásairól. Utána a kétnyelvűségkutató Göncz Lajos újvidéki nyugalmazott egyetemi tanár beszélt a két- és többnyelvűség lélektani hatásaival foglalkozó kutatások legújabb eredményeiről, majd Vukov Raffai Éva, a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar tanára szolt a kétnyelvűség mintázatairól a magyar nyelv történetében.

Navracsics Judit

Göncz Lajos

Vukov Raffai Éva

Tódor Erika-Mária, a csíkszeredai Sapientia EMTE tanszékvezető egyetemi docense a kétnyelvűséggel és a nyelvhasználati szokásokkal kapcsolatos történetekről tartott előadást. Utána Várady Tibor akadémikus és professor emeritus *Háttérnyelv és rejtett eredeti a jogban* címmel tartott előadást, végül tanszékünk tanára, Kovács Rác Eleonóra szolt a magyar–szerb attitűdvizsgálatról tízévi kutatásait összegezve.

Tódor Erika-Mária

Várady Tibor

Kovács Rác Eleonóra

Délután három szekcióban folytatódott a munka. Az I. A szekció előadásainak témái a kétnyelvűség nyelvészeti aspektusairól szoltak. Oszkó Beatrix (Budapest) a horvátországi magyar nyelvben tapasztalt interferenciahatásokról beszélt. Szoták Szilvia (Budapest) az oktatási terminológiával foglalkozott a magyar–magyar kommunikáció során, Szűts Zoltán (Budapest) és Törteli Telek Márta (Magyaraknizsa) a Kárpát-medencei kontaktusváltozatokat vette szemügyre, Simon Szabolcs (Komárom) pedig a komáromi kétnyelvűségi tapasztalatokról szolt.

Oszkó Beatrix

Törteli Telek Márta

Simon Szabolcs

A B szekcióban névtanos előadások hangzottak el: Török Tamás (Komárom) az Alsó-Ipoly menti vízneveket elemezte, Lőrincz Gábor (Komárom) szintén az Alsó-Ipoly menti neveket taglalta, de figyelme középpontjában a helynevek alakváltozatai álltak. Rajsli Ilona (Újvidék) a vajdasági családneveket kutatva a nyelvi érintkezés hatásával foglalkozott. Laki Boglárka (Újvidék) pedig a névadási szokásokról beszélt.

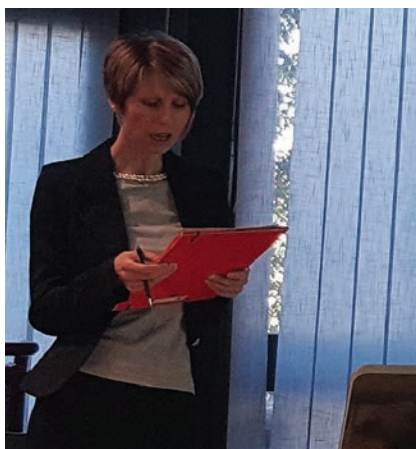
Török Tamás

Lőrincz Gábor

Rajsli Ilona

Laki Boglárka

A C szekció a nyelvföldrajzi, szociolingvisztikai kérdésekre keresett választ. Presinszky Károly (Nyitra) a szlovákiai önkormányzati nyelvhasználatot elemezte, Magyarai Sára (Nagyvárad) pedig a multikulturális Temesvár nyelvi térképét ecsetelte. Bartha Krisztina (Nagyvárad) a romániai magyar óvodapedagógusok között végzett attitűdvizsgálatot ismertette, és annak eredményéről számolt be. Lebovics Viktória (Budapest) a tolmácsolási gondokra tért ki és a megértés kérdéskörét firtatta.

Presinszky Károly

Magyarai Sára

Bartha Krisztina

A II. A szekció irodalmi témákról szólt. Nádori Lídia (Jyväskylä) a fordító szemszögéből közelítette meg a kétnyelvűség problematikáját. Toldi Éva (Újvidék) *Az ellenséges nyelv* című előadásában az irodalmi többnyelvűséggel foglalkozott, különös tekintettel a migráns irodalom kérdéskörére. Csányi Erzsébet (Újvidék) a kétnyelvű írókról beszélt, és azt taglalta, hogy a nyelvi gátak vajon jelenthetnek-e művészi előnyöket. Novák Anikó (Újvidék) a fordítási gondokat Tolnai Ottó opusa kapcsán vizsgálta.

Nádori Lídia

Toldi Éva

Csányi Erzsébet

Novák Anikó és Beretka Katinka

A II. B szekció konkrét nyelvtani, lexikai hatásokat vizsgált. Lehocki-Samardžić Anna (Eszék) a szakfordítási korpuszon elemezte a kétnyelvűség előnyeit és hátrányait, Žagar Szentesi Orsolya (Zágráb) pedig az igeikötő-használat interferenciajelenségeiről beszélt a kétnyelvűek írásprodukcióiban. Andrić Edit (Újvidék) a frazeológia kontrasztív összevetésével foglalkozott a szerb *ruka* és a magyar *kéz/kar* vezérszók kapcsán. Pásztor-Kicsi Mária (Újvidék) az informatikai terminológiát elemezte a magyarban és a szerbben.

Žagar Szentesi Orsolya

Andrić Edit

Pásztor-Kicsi Mária

A II. C szekció pragmatikai kérdéseket elemzett. Taskovics Okszána (Budapest) a nyelvi és kulturális aszimmetriát közelítette meg a fordító szemszögéből, Katona Edit (Újvidék) a kapcsolatteremtés, -fenntartás, -lezárás nyelvi fordulatait elemezte a középiskolások körében. Molnár Csikós László (Ada) a kölcsönösségről szólt a kétnyelvű kommunikáció során, Várnai Zsuzsa (Budapest) pedig a városokban élő őshonos kisebbségek nyelvi és kulturális identitását elemezte.

Katona Edit

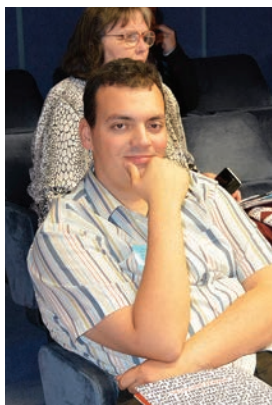

Molnár Csikós László

Várnai Zsuzsa

A III. A szekció a kétnyelvűség és a fordítás viszonyát járta körül. Károly Adrienn (Újvidék) Milkó Izidor könyvének kétnyelvűségélményét vizsgálta, Pápista Zsolt (Újvidék) pedig kognitív mechanizmusokat elemzett a versfordításban, Pásztor-Kicsi Gergely (Újvidék) a bibliafordításokban található változatokat vetette össze.

Pásztor-Kicsi Gergely

A III. B szekcióban attitűdvizsgálati és pszicholingvisztikai dolgozatok hangzottak el. Halupka-Rešetar Szabina (Újvidék) angol nyelvi attitűdöket vizsgál a vajdasági kisiskolások körében, Tolnai Varga Piroska (Szabadka) a pozitív nyelvi attitűd kialakításának módszertani kérdéseivel kapcsolatos tapasztalatait mondta el, Grabovac Beáta (Szabadka) az érzelmi ingerekkel, a kétnyelvűséggel és affektív feldolgozásukkal kapcsolatos ismeretekről számolt be. Nádor Orsolya (Budapest) a kétnyelvű magyarnyelv-tanár írásbeli kompetenciáival foglalkozik.

Halupka-Rešetar Szabina

Tolnai Varga Piroska

Grabovac Beáta

S végül a III. C szekció a kétnyelvűség jogi kérdéseit firtatta. Beretka Katinka (Újvidék) az anyanyelv, a kétnyelvűség és a többnyelvűség fogalmának nemzetközi jogi dimenzióit jellemezte. Tóth Glemba Klára (Újvidék) a kulturális politikáról szólt az államhatalom és a szabadság határán Branko Prnjat műveiben. Szerbhorváth György (Budapest) a két- és többnyelvűség társadalmi problematikáját taglalja a vajdasági magyar közgondolkodásban.

Beretka Katinka

Tóth Glemba Klára

A tanácskozás ISBN-számmal ellátott rezümékötete

A 26. ENYN résztvevői

**Nyelvek és kultúrák időben és térben 8.
(Jezici i kulture u vremenu i prostoru – JIKUVIP 8.)**

Az egyik legjelentősebb kari szervezésű nemzetközi konferencia valójában projektumi tanácskozás, 2018. november 17-én nyolcadik alkalommal került megszervezésre. A konferenciának 179 résztvevője volt, az előadók 11 országból érkeztek (Horvátország, Bosznia-Hercegovina, Macedónia, Montenegró, Románia, Magyarország, Olaszország, Lengyelország, Nagy-Britannia, Mexikó, Szerbia).

Tanszékünk tanára, dr. Andrić Edit részt vett a projektumi munkálatokban. A konferencián beszámolt frazeológiai kutatásairól, a kéz meronímáit tartalmazó frazeológiai egységeket vetette össze a szerb és a magyar nyelvben. Rajta kívül még dr. Utasi Csilla is tartott előadást, a metaforastrukturákról értekezett Danilo Kiš prózájában.

Stevan Stanković
oktatási rektorhelyettes

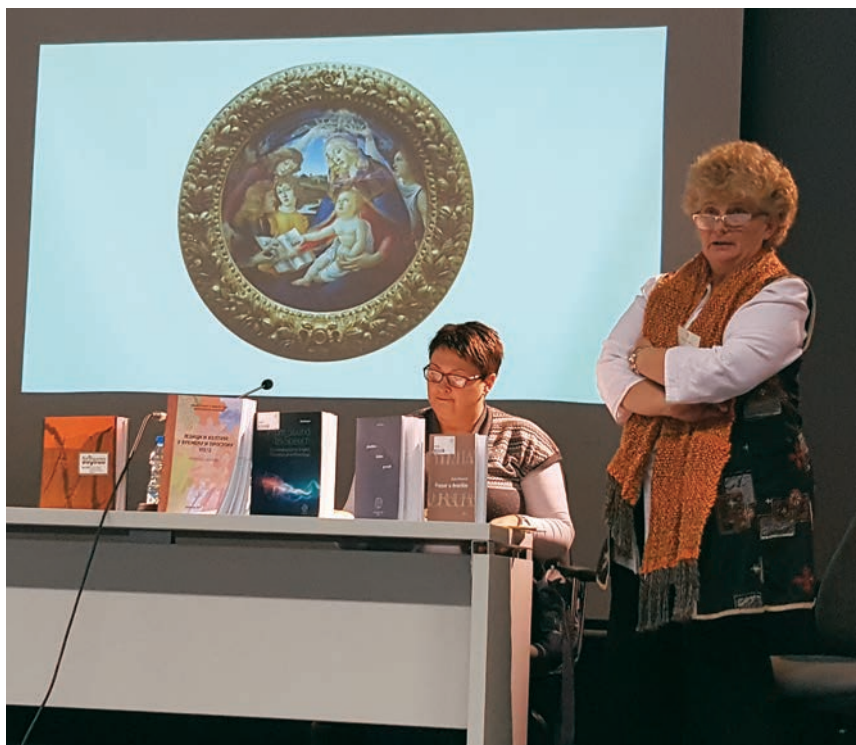

Snežana Gudurić
projektumvezető

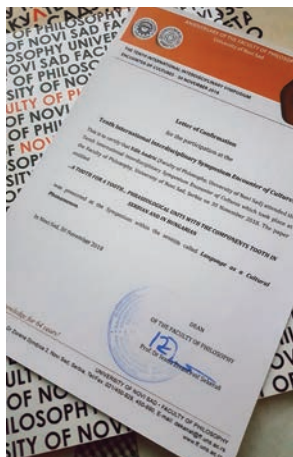
Andrić Edit

A tanácskozáson bemutatták a projektum keretében megjelent kiadványokat is, többek között Andrić Edit könyvét, melynek címe *Fordításkritika – kritika prevoda*.

Kultúrák találkozása 10. (Susret kultura 10.)

A harmadik nagy nemzetközi konferencia, amelyen tanáraink részt vettek, a *Susret kultura* (*Kultúrák találkozása*) két évente kerül megrendezésre a kar napján. Az idei jubiláris tanácskozáson november 30-án a tanszék tanárai közül Ispánovics Csapó Julianna, Horváth Futó Hargita, Toldi Éva, Utasi Csilla és Andrić Edit adták elő legújabb kutatásaik eredményeit.

Részvételi bizonylat

Horváth Futó Hargita

Utasi Csilla, Utasi Anikó, Toldi Éva, Ispánovics Csapó Julianna

DÍJAK, ELISMERÉSEK

Április 14-én Szabadkán a Vajdasági Magyar Tudóstalálkozón, a *Közösség – Kutatás – Kihívás* című konferencián ünnepélyes keretek között adták át a Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács Aranybagoly díját Toldi Évának, tanszékünk tanszékvezető tanárának a humán és társadalomtudományok terén nyújtott kiemelkedő kutatási tevékenységéért. Ebből az alkalomból Toldi Éva plenáris előadást tartott *Identitásváltozatok, poétikai tapasztalatok Gion Nándor prózájában* címmel.

Lendák Imre,
a Vajdasági Magyar Akadémiai
Tanács elnöke átadja a díjat

Toldi Éva plenáris előadása

Az Esztergomban, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Vitéz János Tanárképző Központjában 2018. május 4-én megtartott *Szép magyar beszéd* verseny 46. országos döntőjén tanszékünk hallgatója, a doroszlói Ristić Anita Kazinczy-díjban részesült. Ez Ristić Anita második Kazinczy-díja.

Ristić Anita Kazinczy-díjas

CSEREPROGRAMOK

Hallgatóink és tanáraink az Erasmus+ csereprogramon keresztül előadásokat tartanak, és részképzéseken vesznek részt külföldi egyetemeken.

Dr. Csányi Erzsébet 2018. május 6-ától 12-éig az ELTE BTK Szláv Filológiai Tanszékén tartott előadásokat a szerb szakos hallgatóknak Sziveri és Popa. *Poétikai párhuzamok Sziveri János és Vasko Popa költészetében; Kiš, Esterházy, Tolnai – a század-közép szerb és magyar regényei komparatív vetületben és Tolnai Ottó – Tomaž Šalamun (Tolnai Ottó és Tomaž Šalamun – magyar-szlovén irodalmi kapcsolatok)* címmel.

Csányi Erzsébet előadása az ELTE-n

Dr. Horváth Futó Hargita úgyszintén az ELTE Szláv Filológiai Tanszékén volt vendégtanár 2018. szeptember 17-e és 21-e között, ahol négy előadást tartott: *Átkódolt szövegek – intertextuális kiágazások (Gion Nándor művei idegen nyelven), Interkulturális dialógusok egy Nádas Péter-regény fordításaiban, A tulajdonnevek hozzáférhetősége egy másik kultúrában (Kosztolányi Dezső és Gion Nándor regényeinek fordítása) és Arany János és Jovan Jovanović Zmaj fordítói dialógusának időszerűsége* címmel.

Horváth Futó Hargita az ELTE-n

2018-ban két mesterhallgatónk, Lábadi Lénárd és Ristić Anita a budapesti ELTE Bölcsészettudományi Karán tartózkodott az Erasmus+ csereprogram keretében.

KIADVÁNYAINK

Az elmúlt év folyamán megjelent mindkét tudományos folyóiratunk, a *Hungarológiai Közlemények* négy száma és a *Tanulmányok* két száma, valamint a *Tanulmányok* folyóirat melléklete is, amely a Tanszék 2017. évi tevékenységét tartalmazza.

TARTALOM

KÁROLY Krisztina: Az alkalmazott nyelvészet diszciplinári a fordítási szövegalkotás megismerésének szolgálatában (<i>A jelen módszerrel és a jövő fejlődési irányai</i>)	1–14
ANDRIĆ Edit: A kontrasztív frazeológiai kutatások alkalmazott nyelvészeti hozadéka	15–29
SZOTÁK Szilvia: A nyelvújítók kutatás mint az alkalmazott nyelvészet egyik legújabb kutatási területe	30–42
NÁDOR Orsolya: Az alkalmazott nyelvészeti kutatások múltja, jelene és jövője a Kárpát-medencében	43–55
RAJSLI Ilona: Szóláshasonlatok a vajdasági frazémakörpuszban	56–67
LÁNCZ Irén: Frazémák, frazémaváltozatok és frazémismeret	68–84
KISZL Péter: Digitális bölcsészlet – régi-új horizontok az interdiszciplinaritásban	85–100
SZÜTS Zoltán–TÖRTELI TELEK Márta: Norma és szabadság a netnyelv talaján	101–119

TARTALOM

PAPP Ágnes Klára: A traumából születő szó (<i>Traumatisztikus emlékezet Petri György Sári, ne vigyorgaj rajtam című versében</i>)	1–25
HÓZSA Éva–HORVÁTH FUTÓ Hargita: Arany János-tanórák a nyelvészet mérlegén	26–33
BENCE Erika: Magyar bestsellerek, irodalmi (világ)játszók a két világháború között	34–55
PÉNZES Ágnes: A nemzetiségéről rajzolt idegenkép Jókai 1848–49-es témájú műveiben	56–68
KATONA Edit: Gondolatok a lélekkel alkotott képek szerb–magyar viszonylatú összevetéséről, fordítási lehetőségeiről	69–84
LAKI Boglárka: A beszélt nyelvi élet történetek forgatókönyve	85–98
LÓRINCZ Gábor: Néhány gondolat a kisebbségi magyar nyelvváltozatok „stílusának” oktatásáról	99–111
LEHOCKI-SAMARDŽIĆ Ana: A szakfordítás módszertani kérdései a horvát–magyar nyelvi és kulturális kontextusban	112–126
URKOM Aleksander: A készülő magyar–szerb nagyszótár szócikkstruktúrájának elemzése	127–137

TARTALOM	
THOMKA Beáta: „Száttartó egybetartó” (Vissza Jogerlov regényéről)	1–10
Z. VARGA Zoltán: Népélet és ideológia – a véskorszak ábrázolása Tersánszky János két regényében	11–25
GELENCSEI Gaber: Személyespraktika és a faldag (Mérnök-szerzők az új gazdasági mechanizmus koncepciójának felújításában [1966–1973])	26–57
KURUCZ Anikó: A transzparenciától a luciditáig (Hosszú Béla igazgatótanácselnökségének fegyverforgatása) ..	58–79
GRABOVAC Beáta: Az empátia jelensége és végletei jellegzetességei	80–90
SAMU-KONCSOS Kinga: A reprezentáció abszjekciója Nemes Nagy Ágnes Fák című versében	91–103
MAK Ferenc: Női szembőlátás a századelőbeli biederit irodalmában	104–127
NÉMETHI Ferenc: 1919: A kisebbségi, irodalmi önszemléltetés éve Nagyhecskerekben (Adalék a vajdasági magyar irodalom kezdetéhez)	128–138

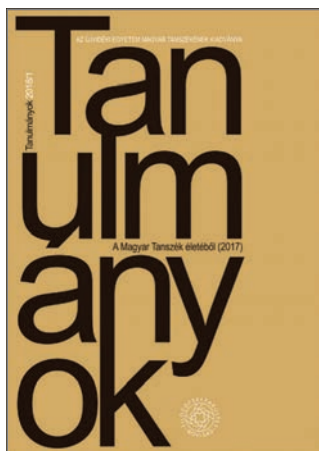

TARTALOM	
VIRÁG Zoltán: A résvételi és mélyetérbe (Egy „esztetikai ínyenc” Jánosvillány-ágyáról)	1–14
Z. VARGA Zoltán: A kompozitívba szült didaxis: a szerzők narratív-strukturális funkciója az ideológiai nézőpont kialakításában – Karinty Ferenc: Budapest tavasz	15–29
NÉMETHI Zoltán: Erotikus szöveg és posztuláris évszázad (Csiky Zoltán Cage Pizzonyban című versének értelmezése) ..	30–37
NADORI Lilla: A kétségbevitel lenyomatai (Génelvi interjúk a József Attila Művelődési Központban)	38–48
MUDRICZKI Judit: Mit ér a magyar próza, ha angol? (Sorb Antal regényének népszerűsége angol fordításában)	49–59
LŐRINCZ Jolán: Balassi-versek és fordítások nyelv-esthetikai jellemzői	60–73
MATUSKA Ágnes: Válsági rendezkedések a kulturális fenntarthatóság (Egy irodalomtörténeti fejezet margójára)	74–87
HARKAI VASS Éva: Hűbéri, költőzet, életvétel (A hűbéri utolsó évtized lenyomatai Csáth Géza naplójegyzetében és emlékezeteiben)	88–97

TANULMÁNYOK 2018/1. Bölcsészettudományi Kut. Tanszék
BUDAPEST 2018/1. Bölcsészettudományi Kut. Tanszék
BUDAPEST 2018/1. Faculty of Philosophy, New building

TARTALOM	
100 ÉVE SZÜLETETT MANDY IVÁN	
HÓZSA Éva: Író, novellás, Mándy Iván 100	3–12
NYELVÉSZET	
SCHEIN Péter: Naplók, életrajzok, képzőművészeti rajzok: a nyelvhasználati szemlélet és a nyelvhasználati szemlélet	15–25
Cs. NAGY László: Digitalizáció és informatizáció a magyar nyelvhasználatban	27–43
N. CSÁSZI Róbert: Az adózatok szemléltetése az újabb századok nyelvhasználatában	45–62
KARÓCZY Adrienn: Az állatvilágunk nyelvhasználatának vizsgálata Csáth Géza naplójegyzetében és emlékezeteiben: perspektívák utópiáiról	63–81
IRODALOM, FILOZÓFIA, MŰVÉSZET	
EMILIA Vagy: Verbal space. The room of verbal narrative in Ulysses (Lina homályosság. A lírai narratívák gyökerei az Ulyssesben)	85–96
MATT Zsuzsanna: Az intermedialitás hermeneutikai sajátosságai – Mándy Iván és emberiségéről az irodalom és a nyelvhasználat	97–117
BEKE Ottó – SÁMUEL János: A digitális nyelvhasználat irodalmi ábrázolása: Gibbon, Simons, Orwell és Mándy	119–130
TURBECZ Péter: Nyelv és nyelvhasználat a 19. században (A) Alexander Herold tudományos nyelvhasználati és nyelvhasználati szemléletéről 1877 és 1901 között	131–156
TÖRTÉNELEM, KULTÚRTÖRTÉNET	
Ana VUKOVIĆ SAKANOVIĆ: Történeti és nyelvhasználati szemlélet a nyelvhasználatban	159–177
RAFFAI Judit – VUKOVIĆ RAFFAI Éva – MIKUSKA Éva: A 175 éves vajdasági magyar nyelvhasználati és nyelvhasználati szemlélet	179–194
BOGNER Oskár: Móravai nyelvhasználati szemlélet	195–209
FEHÉR Viktor: Magyar nyelvhasználati szemlélet	211–225
Rakóczi György: A magyar nyelvhasználati szemlélet	226

187

YU ISSN 0954-9600

ÚJVIDÉKI EGYETEM
BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KAR
HUNGAROLÓGIA TANSZAK
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANSZÉK

A *Philos* folyóirat két száma is megjelent.

Kétnyelvűség – hátrány vagy esély? című kötet a 26. Egyetemi Nyelvészeti Napok előadásainak egy részét tartalmazza. Szerkesztette Pásztor-Kicsi Mária.

Összeállította: Andrić Edit
Fotók: Paracski László, Andrić Edit

A TANSZÉK TANÁRAI ÉS MUNKATÁRSAI 2018/2019-BEN

Dr. ANDRIĆ Edit egyetemi rendes tanár, tanszékvezető-helyettes

Alapstúdium: Kontrasztív nyelvészet, Fordításelmélet, Fordítás- és tolmácsolástechnika, Szakfordítás szerbre/magyarra (gyakorlat)

Szerb mint környezetnyelv szak: Savremeni mađarski jezik 1–4.

Doktori stúdium: A magyar és a szerb nyelv derivációs rendszere

Dr. ARSENIJEVIĆ, Nada egyetemi rendes tanár

Alapstúdium: A szerb nyelvtan alapjai

Dr. BENCE Erika egyetemi rendes tanár

Alapstúdium: A 19. század irodalma 1., A 19. század irodalma 2., A magyar történelmi regény, Népköltészet és elitkultúra

Mesterstúdium: A 19. századi magyar irodalom és oktatási modelljei

Doktori stúdium: Az irodalmi monográfia

Dr. BÍRÓ Anna tanársegéd

Alapstúdium: Morfológia és szófajtan (gyakorlat), Fonetika (gyakorlat), Szocio-lingvisztika (gyakorlat), A helyesírás és lektorálás alapjai (gyakorlat), Általános nyelvészet (gyakorlat), Lexikológia és szemantika (gyakorlat), Funkcionális stílusok (gyakorlat), Fonológia (gyakorlat)

Dr. BJELAKOVIĆ, Isidora egyetemi rendkívüli tanár

Alapstúdium: A szerb nyelvi norma kialakulása

Dr. CSÁNYI Erzsébet egyetemi rendes tanár

Alapstúdium: Világirodalom 1., Világirodalom 2., Shakespeare-kurzus

Mesterstúdium: Világirodalmi dráma az oktatásban

Doktori stúdium: Világirodalmi toposzok

Dr. FARAGÓ Kornélia egyetemi rendes tanár

Alapstúdium: Irodalomtudományi irányzatok, Narratológia/prózaelemzés, Stilisztika és retorika, Esztétikatörténet

Média Tanszék: Stilisztika, Retorika

Mesterstúdium: Irodalomelmélet és filmkultúra

Doktori stúdium: Térpoétika

Dr. GELLÉR Zoltán docens

Alapstúdium: Informatika

Dr. GÖNCZ Anna docens

Alapstúdium: Fejlődéslélektan, Pedagógiai pszichológia

Dr. GYÖRE Zoltán egyetemi rendes tanár

Alapstúdium: Középkori magyar történelem, Újkori magyar történelem, Magánélet Magyarországon a 18. és 19. században

Dr. HARKAI VASS Éva egyetemi rendes tanár

Alapstúdium: Regény a XX. században, Kosztolányi-stúdium, A modernség kezdete és kora, A modernitás után, József Attila-stúdium

Mesterstúdium: Az 1948 utáni magyar líra

Doktori stúdium: Beszédmódok a kortárs magyar lírában

Dr. HORVÁTH FUTÓ Hargita egyetemi rendkívüli tanár

Alapstúdium: Módszertan 1., Fordítás- és tolmácsolástechnika (gyakorlat), A magyar nyelv tanításának módszertana (gyakorlat), Komparatistika és interdiszciplinaritás (gyakorlat), Műfordítás szerbre/magyarra, Szakmai gyakorlat

Szerb mint környezetnyelv szak: Nauka o prevođenju

Mesterstúdium: Módszertani innováció és kompetenciafejlesztés az anyanyelvi órán, Módszertani gyakorlat

Doktori stúdium: A város kontextusa és mítosza az irodalomban

Dr. HÓZSA Éva egyetemi rendes tanár

Alapstúdium: A magyar nyelv tanításának módszertana 1., A magyar nyelv tanításának módszertana 2., Szakmai gyakorlat, Komparatistika és interdiszciplinaritás

Doktori stúdium: A novella intertextuális aspektusai

Dr. ISPÁNOVICS CSAPÓ Julianna egyetemi rendkívüli tanár

Alapstúdium: Magyar népi kultúra, Magyar művelődéstörténet, Vajdasági magyar művelődéstörténet, Könyvtártan és kultúramenedzsment

Szerb mint környezetnyelv szak: Istorija mađarske kulture

Mesterstúdium: A tudományos kutatás módszertana

Doktori stúdium: Kultúrtörténeti linkek a vajdasági magyar irodalom protohipertext-jében

Dr. IVANOVIĆ, Josip egyetemi rendes tanár

Alapstúdium: Interaktív pedagógia, Didaktika

Dr. KATONA Edit egyetemi rendes tanár

Alapstúdium: Szintaxis 1., Szintaxis 2., A költői képek grammatikája, Gyakorlati retorika, Kognitív metaforaelmélet

Dr. KOVÁCS RÁCZ Eleonóra egyetemi rendkívüli tanár

Alapstúdium: Szociolingvisztika, A helyesírás és lektorálás alapjai, Lexikológiai szemantika, Funkcionális stílusok, Dialektológia gyakorlat

Mesterstúdium: Irányzatok a nyelvtudományban és nyelvelméletek gyakorlat

Dr. LÁZÁR Zsolt egyetemi rendkívüli tanár

Alapstúdium: Művelődésszociológia és kulturális antropológia

Dr. NOVÁK Anikó docens

Alapstúdium: Irodalomtudományi irányzatok (gyakorlat), Az akadémiai írás alapjai, A modernitás kezdete és kora (gyakorlat), Regény a XX. században (gyakorlat), Narratológia/prózaelemzés (gyakorlat), Stilisztika és retorika (gyakorlat), A modernitás után (gyakorlat)

Média Tanszék: Stilisztika (gyakorlat), Retorika (gyakorlat)

Mesterstúdium: Alternatív módszerek az irodalomtanításban, Irodalomelmélet és filmkultúra (gyakorlat)

Dr. PAJIC, Dejan docens

Alapstúdium: Informatika

Dr. PÁSZTOR-KICSI Mária egyetemi rendkívüli tanár

Alapstúdium: Fonetika, Magyar nyelv 3: Morfológia és szintaxis, A nyelvi kommunikáció formái, Szakfordítás szerbre/magyarra, Pszicholingvisztika

Mesterstúdium: Digitális módszerek a nyelvoktatásban

Doktori stúdium: A diskurzus kommunikatív perspektívája

PFEIFFER Attila tanársegéd

Alapstúdium: Középkori magyar történelem gyakorlat, Újkori magyar történelem gyakorlat, Magánélet Magyarországon a 18. és 19. században

Dr. RAJSLI Ilona egyetemi rendes tanár

Alapstúdium: A történeti nyelvtudomány alapjai, Magyar nyelvtörténet, Dialektológia, Nyelvjárási szövegek

Mesterstúdium: Diakrón szövegelemzési eljárások

Doktori stúdium: Történeti frazeológia

Dr. REDLI, Jelena docens

Alapstúdium: A szerb nyelv alapjai gyakorlat, A szerb nyelvtan alapjai: mondattan gyakorlat

SZABÓ LAKI Boglárka tanársegéd

Alapstúdium: Helyesírás és lektorálás alapja gyakorlat, Általános nyelvészet gyakorlat, Lexikológiai szemantika gyakorlat, Szövegtan gyakorlat

Dr. TOLDI Éva egyetemi rendes tanár, tanszékvezető

Alapstúdium: Folyóirat-kultúra és kiadványszerkesztés, Verstan, versértelmezés, Vajdasági magyar irodalom

Szerb mint környezetnyelv szak: Vojvodanska mađarska književnost

Mesterstúdium: A kisebbségi magyar irodalmak korszerű jelenségei

Doktori stúdium: Az 1950-es nemzedék a vajdasági magyar irodalomban

TŰSKEI Vilma lektor

Alapstúdium: Funkcionális stílusok gyakorlat

A magyar mint idegen nyelv: A 1.1., A 1.2., A 2.1., A 2.2.

Dr. UTASI Csilla egyetemi rendkívüli tanár

Alapstúdium: Régi magyar irodalom 1., Régi magyar irodalom 2., Magyar–délszláv intertextusok

Szerb mint környezetnyelv szak: Istorija prevođenja kod Srba, Uzajamne veze srpske i mađarske književnosti 1.

Mesterstúdium: Napló, emlékirat, önéletírás

Doktori stúdium: Az irodalmi fogalmak története

Dr. ZVEKIĆ-DUŠANOVIĆ, Dušanka egyetemi rendkívüli tanár

Alapstúdium: A szerb nyelv alapjai: mondattan, Szerb–magyar nyelvi kontaktusok

MILÁNOVICS Valéria titkárnő

BURZAN, Dejana könyvtáros

FICZE Tímea könyvtáros

KRASZULYÁK Orsolya gyakornok, könyvtáros

A TANSZÉK HALLGATÓI 2018/2019-BEN

1. évfolyam

1. ALBERT Éva
2. GAVRAN Emma
3. MAJOR Evelin
4. MÓRICZ Virág Kinga
5. PAP Rebeka
6. PETRO Éva
7. RASZTOVÁC Henrietta
8. RÓZSA Viola
9. TÓTH Anikó
10. TURI Orsolya

2. évfolyam

1. BERÉNYI Sarolta
2. BÓKA Olivér
3. KISS Virág
4. KOVÁCS Edina
5. MÁK Ivett
6. NAGY Réka
7. OLASZ Anita
8. SIMON Inez
9. SZELES Réka
10. SZILÁGYI Donáta
11. SZOBONYA Tamara
12. TORDA Dorina
13. TÓTH Teodóra

3. évfolyam

1. BALÁZS Csilla
2. CSÍKOS Dániel
3. GELLÉR Éva
4. GUZSVÁNY Anna
5. HOVANYEC Judit
6. KÁLMÁN Beáta
7. KIRÁLY Tímea
8. KISS Tamás
9. NAGY GYÖRGY Anikó
10. SZABÓ Tímea
11. SZŐKE Lilla

4. évfolyam

1. BICÓK Lilla
2. FEKECS Emese
3. GINDER Annamária
4. JUHÁSZ Judit
5. KEMÉNY Orsolya
6. KRÉMER Attila
7. MÁNDITY Flóra
8. PARACZKY László
9. PATYEREK Réka
10. SZELES Anita
11. TAKÁCS Andrea
12. TOMIĆ Glória
13. TÓTH BAGI Renáta

Mesterstúdium

1. BOTKA Andrea
2. FEHÉR Miklós
3. KADVÁN Zsuzsanna
4. KANYÓ Fruzsina
5. MÓRICZ Éva
6. PÁSZTOR-KICSI Gergely
7. SÓTI Julianna
8. SZABÓ Andrea

A doktori iskola hallgatói

- 1. év**
TÓTH Ágota
- 2. év**
KÁROLY Adrienn
- 3. év**
TOLNAI VARGA Piroska

Mesterdiplomát szereztek

1. NAGY Krisztina
Gion Nándor műveinek múzeumelméleti megközelítése
Mentor: Novák Anikó
2. GALLUSZ Csilla
Nőkép, női szerepek Móricz Zsigmond prózájában
Mentor: Ispánovics Csapó Julianna
3. PÁLL Annamária
Szerelem és házasság a régi magyar emlékirásban
Mentor: Utasi Csilla
4. NYÍRÁDI Klaudia
Krimiirodalom és irodalomoktatás
Mentor: Novák Anikó

A TANSZÉK TANÁRAINAK TEVÉKENYSÉGE 2018-BAN

ANDRIĆ Edit

A Magyar Nyelvi Központ koordinátora.

A Magyar Nyelvi Központban, a pedagógusok magyarnyelv-tudását felmérő bizottság tagja.

A Vajdaság Autonóm Tartomány Szövegegyeztető Bizottságának tagja.

Az Újvidéki Egyetem Művészetek és Humán Tudományok (Arts&Humanities) Szakbizottságának tagja.

Az Újvidéki Egyetem Tanácsának tagja.

A *Hungarológiai Közlemények* szerkesztőbizottságának tagja.

A *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu* kari folyóirat főszerkesztője.

A 26. Egyetemi Nyelvészeti Napok tudományos tanácskozás szervezőbizottságának tagja.

A 17. VMTDK Humán I. (Művészeti és művelődéstörténeti tudományok, Nyelv-tudományok, Néprajz) szekció egyik vezetője.

BENCE Erika

Egyetemi rendes tanári székfoglaló. A Magyar Tanszék napja. Újvidék, Bölcsészettudományi Kar, 2018. október 24. Előadás. *A történelmi regény gyakor és ma (Kemény Zsigmond és Spiró György regényírása).*

Tanári továbbképzés. Kortárs szemléletű irodalom- és nyelv(tan)tanítás. Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Tanszék, 2018. november 3.

Előadás: *Odüsszeiától Űroddüsszeiáig. A 19. századi magyar irodalom 21. századi kontextualizációja és taníthatósága*

Litera, netnapló 2018. február 19–23.

Egymás nyakát szorongatva.

A Létünk halott!

Csontbrigád és Holtverseny.

„Nem vagyok James, s nem vagyok Bond...!”

Egyszer írtam egy regényt.

Könyvbemutató: 2018. április 19. Pécs: Civil Közösségek Háza. *Vallási és erkölcsi megújulások a reformáció tükrében.* Tanulmánykötet. Szerk. Bertók Rózsa és Bécsi Zsófia. Pécs: Ethosz Tudományos Egyesület, 2017.

2018. december 30. Szabadka: Danilo Kiš Városi Könyvesház. *Gulyás József összegyűjtött versei I–IV.* Szerk., utószó és jegyzetek: Bence Erika. Szabadka: Életjel Kiadó, 2014–2017.

A *Nyílt napok* szervezése az újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Tanszékén.

A *Tanulmányok* szerkesztőbizottsági tagja.

A *Családi Kör* irodalmi rovatának szerkesztője. *Camera obscura* című tárcarovatának írója.

CSÁNYI Erzsébet

Szerkesztés. 17. VMTDK-REZÜMÉKÖTET 2018. Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, Újvidék, 2018. 268.

Folyóirat-szerkesztés. Philos folyóirat (tudomány, irodalom, művészet) szerkesztése 2018.

Magazinszerkesztés. Stúdium. Vajdasági magyar felsőoktatási magazin.

Tudományos programbizottság tagja: Közösség, kutatás, kihívás. Vajdasági Magyar Tudóstalálkozó 2018 (2018. április 14., MTTK, Szabadka). Szervező: Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács, MTA MTKEB, Budapest, ÚE MTTK, Szabadka, Hungarológiai Kutatóközpont (ÚE, BTK, Magyar Tanszak, Újvidék).

Nemzetközi csereprogram:

ERASMUS+ 2018. május 6–12. ELTE BTK Szlav Filológiai Tanszék, Budapest.

Előadások: *Szíveri és Popa. Poétikai párhuzamok Szíveri János és Vasko Popa költészetében*

Kiš, Esterházy, Tolnai – a századközép szerb és magyar regényei komparatív vetületben

Tolnai Ottó – Tomaž Šalamun (Tolnai Ottó és Tomaž Šalamun – magyar-szlovén irodalmi kapcsolatok)

Értékdiskurzusok a vajdasági magyar irodalmi művekben (A Tartományi Felsőoktatási és Tudományos Kutatási Titkárság 142-451-2645/2018-01 számú projektje), projektvezető.

A VMTDK tudományos bizottságának elnöke, főszervező: 17. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia, 2018. november 23–25., Újvidéki Egyetem, Rektorátus, Technológiai Kar, Újvidék.

Az Európa Kollégium Magyar Irodalmi Műhelyének vezetője.

HARKAI VASS Éva

Litera, netnapló a Híd Kör tagjaként (2018. március 15.)

Litera, Nyári körkérdés: Kamaszkorom legszebb nyara (vers és fotók).

Felkérés 2 recenzió (bírálat) írására a Vajdasági Magyar Doktoranduszok és Kutatók Szövetségének, valamint a DOSZ Irodalomtudományi Osztályának közösen szervezett tudományos tanácskozásához kapcsolódó évente megjelenő kiadványba.

A XIII. Újvidéki Nemzetközi Irodalmi Fesztiválon (The thirteenth international literature festival Novi Sad) való részvétel.

Kanizsai Írótábor.

HORVÁTH FUTÓ Hargita

Kötetszerkesztés. Horváth Futó Hargita, Ondrejcsák Eszter szerk. 2018. *Úton szőtt mesék. A 2016. évi Gion Nándor Novellapályázat antológiája.* Újvidék-Szenttamás: Forum Könyvkiadó-Gion Nándor Emlékház.

Milan Dunderski–Hargita Horvat Futo ur. 2018. Milan Dunderski: *Pesnik je poput Prometeja/A költő akár Prométheusz*. Novi Sad–Srbobran: Prometej–Narodna biblioteka.

Hargita Horvat Futo ur. 2018. Nandor Gion: *Rafal za jednog crnog bivola*. Prev. Jolanka Kovač. Prometej – Novi Sad, Spomen kuća Nandora Giona – Srbobran.

Horváth Futó Hargita szerk. 2018. Paraczký László–Németh Dezső: *Út menti köröszők Szenttamáson*. Szenttamás: Gion Nándor Kulturális Központ

Tantervek: Az Oktatási és Nevelési Minőségellenőrző Intézet a középiskola 1. osztálya tantervének kidolgozására alakított munkacsoportjának tagjai Magyar nyelv és irodalom tantárgyból: Hózsa Éva, Katona Edit, Pásztor-Kicsi Mária, Horváth Futó Hargita.

Az Oktatási és Nevelési Minőségellenőrző Intézet az általános iskola 6. osztálya tantervének kidolgozására alakított munkacsoportjának tagjai Magyar nyelv és irodalom és Magyar nyelv a nemzeti kultúra elemeivel tantárgyból: Hózsa Éva, Pásztor-Kicsi Mária, Horváth Futó Hargita.

Szervezés. Tanári továbbképzés. Kortárs szemléletű irodalom- és nyelv(tan)tanítás. Katalógusszám: 1076. BTK, Magyar Tanszék, 2018. november 3.

HÓZSA Éva

Fény. A Csáth Géza Művészetbaráti Kör műsora, Zeneiskola, Szabadka, 2018. április 23.

Előadás: *József Attila emlékezete*.

A Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnázium felvételi vizsgájának koordinálása, 2018. május–június.

Doktori házi védés. A bizottság tagja – Szegedi Tudományegyetem, BTK, 2018. június 29.

Tanári továbbképzés szervezése. BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék, 2018. november 3.

17. *Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia*, Újvidék, zsűrizés, 2018. november 24.

Doktori védés, opponens és bizottsági tag – Szegedi Tudományegyetem, BTK, 2018. november 27.

Himnusz–Szózat Versmondó Verseny (Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete, Szabadka), zsűrizés, 2018. december 1.

Az Ösztöndíjtanács tagja.

A Szekeres Alapítvány tudományos szakbizottságának tagja.

ISPÁNOVICS CSAPÓ Julianna

IX. *Papp Dániel Irodalmi Emléknap*. Bácskossuthfalva, 2018. december 15. Előadás: *Nőalakok, női sorsok Papp Dániel prózájában*.

Folyóirat-szerkesztés. Tanulmányok, Újvidék, BTK, 2018-as évfolyam 1. szám.
Az újvidéki BTK *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu* című tudományos folyóirata szerkesztőbizottsági tagja.

KATONA Edit

Versenyek: Részvétel a Kazinczy Szép magyar beszéd versenyen Esztergomban, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Vitéz János Tanárképző Központjában 2018. május 4-én két hallgatóval: Fekecs Emesével és Ristić Anitával (Ristić Anita Kazinczy-díjat nyert).

Az Anyanyelvi Verseny tesztjeinek kidolgozása az általános iskolák számára – 2018. (Tesztek készítése a községi, körzeti és köztársasági versenyre – a nyolcadikos diákok részére).

Részvétel a 2018-as *Egyetemista esszépályázat* dolgozatait elbíráló bizottság munkájában.

Feladatgyűjtemény, fölvételi és érettségi teszt készítése. A középiskolák számára kidolgozott tudásszabványok nyomán feladatgyűjtemény készítése (Horváth Futó Hargitával) a középiskolai tanárok részére.

Feladatsorok kidolgozása az általános iskolai érettségihez (Kovács Smit Edittel).

Fölvételi teszt készítése a Magyar Tanszékre jelentkező diákok részére.

Mentorálás. A zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnáziumban az újvidéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékről érkező hallgatók hospitálási tevékenységének mentorálása.

KOVÁCS RÁCZ Eleonóra

Magyar Nyelvi és Nyelvhelyességi Verseny – A Szerb Köztársaság Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztériuma, valamint a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék által szervezett Magyar Nyelvi és Nyelvhelyességi Verseny koordinátora és készítője.

Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia Tudományos Bizottságának tagja, valamint témavezető tanár (Fekets Emese: Óvodás gyermekek nyelvhasználatának jellemzői regionális és köznyelvi vonatkozásban Csantavéren).

NOVÁK Anikó

Szervezések (konferenciák, Tanári továbbképzés, Anyanyelvi verseny, Esszépályázat, VMTDK): VMTDK-műhelymunkák Újvidéken 2018 tavaszán. Szervező.

A 17. VMTDK tudományos bizottságának tagja és mentor.

4. NYOM-KÖVETÉS Irodalomtudományi Műhely-konferencia. Vajdasági Magyar Doktoranduszok és Kutatók Szervezete – Doktoranduszok Országos Szövetsége Irodalomtudományi Osztály. Zenta, 2018. december 8. Szervező, moderátor.

Szerkesztés. Grabovac Beáta–Novák Anikó–Lendák-Kabók Karolina szerk. 2018. *Közösség, kutatás, kihívás: Vajdasági Magyar Tudóstalálkozó 2018: Rezümékötet.* Újvidék: Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács.

Novák Anikó–Kulcsár Sarolta szerk. 2018. *Nyom-követés 4. Rezümékötet*. Szabadka: Vajdasági Magyar Doktoranduszok és Kutatók Szervezete.
Folyóirat-szerkesztés: Philos. Tudomány – Irodalom – Művészet folyóirat 2018/1. száma.
A Hungarológiai Kutatóközpont koordinátora.

PÁSZTOR-KICSI Mária

Net-generáció – kreatív írás és olvasás. Tanári továbbképzés. BTK, Magyar Tanszék, Újvidék, 2018. március 17. Előadás: *Digitális olvasás pszicholingvisztikai szempontból*.

2018. április 5-én részvétel a magyar mint nem anyanyelv témakörében szervezett tanári szakmai továbbképzésen. Előadás: A magyar hangrendszer tanítása.

Az Európa Kollégium 2017/18-as tanévben szervezett nyelvi műhelyének vezetése, ezen belül 2018. március 28-án a műhelykonferencia lebonyolítása, majd a 2018-as VMTDK-ra kiválasztott kollégisták (Bicók Lilla, Kemény Orsolya és Mándity Flóra) tutorálása.

Részvétel a Bölcsészettudományi Karon és a Magyar Tanszéken szervezett *Nyílt napok* felkészítőbizottságának munkájában.

A Szerb Köztársaság Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztériumának és az újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékének szervezésében zajló középiskolai anyanyelvi verseny tesztjeinek rendszeres készítése és átnézése, valamint részvétel a szabadkai Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnáziumban 2018. április 14-én megrendezett köztársasági verseny javítóbizottságának munkájában.

Részvétel a Magyar nyelv és irodalom tárgy első osztályos gimnáziumi és középiskolai tantervének kidolgozásában.

A 2018. november 6-án megrendezett 26. *Egyetemi Nyelvészeti Napok – Nyelvek mezsgyéjén – A két- és többnyelvűség interdiszciplináris megközelítése* című nemzetközi tudományos konferencia szervezése.

A 2018. november 23-a és 25-e között megrendezett 17. VMTDK tudományos bizottságának tagjaként, illetve zsűritagként, valamint a Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium tutoraként (tutorált hallgató: Serfőző Réka) részvétel a konferencia munkájában.

Szerkesztés. Pásztor-Kicsi Mária szerk. 2018. 26. *Egyetemi Nyelvészeti Napok – Nyelvek mezsgyéjén – A két- és többnyelvűség interdiszciplináris megközelítése. Rezümékötet*, Újvidék: Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék.

RAJSLI Ilona

A *Nyílt napok* szervezése és lebonyolítása az újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Tanszékén.

Tesztkészítés az anyanyelvi verseny keretében.

Témavezető a 17. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencián. 2018. november 22–25. Čekić Teodóra: *Nyelvi attitűdök a temerini magyar anyanyelvű beszélők körében. Az életkor hatása a nyelvi attitűd változására.*

TOLDI Éva

Net-generáció – kreatív írás és olvasás. Tanári továbbképzés. BTK, Magyar Tanszék, Újvidék, 2018. március 17. Előadás: *Identitásváltozatok az irodalomban, identitáskérdések az oktatásban.*

The Tenth International Interdisciplinary Symposium *Encounter of Cultures*, 30 November 2018 – A nemzetközi tanácskozás szervezőbizottságának tagja.

A 26. Egyetemi Nyelvészeti Napok tudományos tanácsának tagja.

A Sinkó-díj bírálóbizottságának tagja.

A *Književna istorija* (M24) folyóirat két dolgozatának recenzense.

A Magyar Nyelvi Központban a pedagógusok magyarnyelv-tudását felmérő bizottság tagja.

Felvételi teszt készítése irodalomból a Magyar Tanszékre jelentkező diákok részére. *Folyóirat-szerkesztés: Hungarológiai Közlemények* 2018. 1–4.

UTASI Csilla

Net-generáció – kreatív írás és olvasás. Tanári továbbképzés. BTK, Magyar Tanszék, Újvidék, 2018. március 17. Előadás: *Kreatív írás – kompetenciafejlesztés*

Szenteleky-Leskovac műfordító tábor (Szervezők: Híd Kör Egyesület–Szenteleky Kornél Művelődési Egyesület). Újvidék, 2018. november 4-én. Előadás: *Danilo Kiš magyarul*

A Hungarológiai Kutatóközpont koordinátora.

A BTK Tanácsának tagja.

Folyóirat-szerkesztés. A *Tanulmányok* 2018-as számainak szerkesztője (Ispánovics Csapó Juliannával közösen).

A HALLGATÓK TEVÉKENYSÉGE 2018-BAN

Csererediákprogramban vettek részt:

Erasmus+: **LÁBADI Lénárd** mesterhallgató, 2018. szeptember–2019. január. Eötvös Loránd Tudományegyetem, BTK, Budapest.

Erasmus+: **RISTIĆ Anita** mesterhallgató, 2018. szeptember–2019. január. Eötvös Loránd Tudományegyetem, BTK, Budapest.

A Magyar Tanszék hallgatói és doktoranduszai a 17. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencián. 2018. november 23–25., Újvidéki Egyetem, Rektorátus, Technológiai Kar, Újvidék:

BICÓK Lilla: Színmegnevezés-vizsgálat kétnyelvű fiataloknál

ČEKIĆ Teodóra: Nyelvi attitűdök a temerini magyar anyanyelvű beszélők körében
(Az életkor hatása a nyelvi attitűd változására)

CSÍKOS Dániel: Magyarázatok utcáin (Az irónia megközelítése Petri György verseiben)

FEHÉR Miklós: Menekülő emlékezet (A dögeltakarító groteszsége)

FEKECS Emese: Óvodás gyermekek nyelvhasználatának jellemzői regionális és köznyelvi vonatkozásban Csantavéren

FEKECS Emese: Nyelvi tájkép Székelykevéen

HOVANYEC Judit: „Lövésünk sem volt, mi a világvége” (Trauma és nosztalgia Orcsik Roland *Fantomkommandó* című regényében)

KEMÉNY Orsolya: Betű- és szemantikusfluencia-vizsgálat 10 és 14 éves diákoknál

KULCSÁR Sarolta: Az „élő” kacatok metamorfózisai. Az (át)változásban rejlő lehetőségek Csík Mónika *Székénylakók* című mesefüzérében

MÁNDITY Flóra: Vajdasági magyar nyelvhasználat a Facebookon

PÁSZTOR-KICSI Gergely: Feleségek, gyermekek és rabszolgák. Az Efezusiakhoz írt levél két református fordításának összehasonlító elemzése

PATYEREK Réka: A tabutörés Hernyák Zsóka *Morze* című művében

PATYEREK Réka (rendező), **TOMIĆ Glória**, **NAGY GYÖRGY Anikó**, **KÁLMÁN Beáta**, **SZABÓ Tímea**, **CSÍKOS Dániel** (szereplők): Incognito (performance)

SZABÓ Tímea: Érzelmek szakadéka (performance)

TOMIĆ Glória: Az idegenség alakzatai Szvoren Edina novelláiban

Résztétel a Kazinczy Ferenc Szép magyar beszéd versenyen. Esztergom, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Vitéz János Tanárképző Központ, 2018. május 4.

FEKECS Emese

RISTIĆ Anita (Kazinczy-díjat nyert)

A TANSZÉK TANÁRAI KONFERENCIÁKON 2018-BAN

1. **Új Symposion. (Szét)tördelt hagyományok. Szövegszervező vizualitás az Új Symposionban.** Ferenczy Múzeumi Centrum, Szentendre, 2018. március 8.
CSÁNYI Erzsébet: *Szellemi együttérthetők. Egy épület, egy tribün – több nyelv, több folyóirat.*
FARAGÓ Kornélia: *Affinitások és koncepciók. Képzőművészeti gondolkodás az Új Symposionban.*
NOVÁK Anikó: *Lakoma a vizualitás asztalánál: Az Új Symposion mint élő hagyomány a vajdasági magyar folyóirat-kultúrában.*
2. **Az értelmezés hatalma IV. Kontextus és kontextualizáció.** MTA BTK Irodalomtudományi Intézete, Budapest, 2018. március 28.
UTASI Csilla: *A Körmöcbányai táncszó kulturális kontextusa.*
3. **Közösség, kutatás, kihívás: Vajdasági Magyar Tudóstalálkozó 2018.** Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács – MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság – Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar – Hungarológiai Kutatóközpont (Újvidéki Egyetem, BTK), Szabadka, 2018. április 14.
CSÁNYI Erzsébet: *Identitás-játék Hernyák Zsóka Morze című kötetében.*
NOVÁK Anikó: *Nem könnyű – Tolnai és Esterházy.*
TOLDI Éva: *Identitásváltozatok, poétikai tapasztalatok Gion Nándor prózájában.*
4. **A Doktoranduszok Országos Szövetsége Filozófiatudományi Szakosztályának 5. Doktoranduszkonferenciája.** SZTE, Bölcsészettudományi Kar, Filozófia Tanszék, Szeged, 2018. május 18–19.
BENCE Erika: *Bencsik Orsolya: Juhász Erzsébet (esszé)prózáinak (filozófiai) kockázatai (korreferátum).*
5. **O književnom delu Lasla Vegela – Végel László műveiről.** Međunarodna naučna konferencija. Nemzetközi tudományos konferencia. Bölcsészettudományi Kar, Újvidék, 2018. május 24–25.
BENCE Erika: *A kulturális beöltözés rituáléi Végel László Neoplanta, avagy az Ígéret Földje című regényében.*
6. **Književnost i zlo.** Naučni simpozijum Dvanaestog međunarodnog novosadskog književnog festivala. Vajdasági Írók Egyesülete. Újvidék, 2018. augusztus 30.
FARAGÓ Kornélia: *Književno suočavanje sa zlom.*

7. ***A modern magyar irodalomtörténet köteteinek koncepciója.*** Tudományos koncepció-konferencia az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpontja Irodalomtudományi Intézetének szervezésében. Budapest, 2018. szeptember 26.
FARAGÓ Kornélia: *A kartográfiai elgondolásba vetett bizalom és a kisebbségi irodalmak.*
8. ***Central European Views.*** International Scientific Conference. Constantine the Philosopher University in Nitra. Faculty of Central European Studies. Institute of Central European Languages and Cultures. Nitra, 16th – 17th October 2018.
Erika BENCE – Lenke KOCSIS: *Memoires, Diaries, Diary Novels about the First World War.*
9. ***Közép-Európa a komparatistikában.*** A Magyar Irodalomtörténeti Társaság Összehasonlító Irodalomtudományi Tagozatának, a Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelv-, Irodalom- és Kultúratudományi Intézetének és a Kortárs Közép-európai Regény Kutatócsoportjának közös konferenciája. Budapest, 2018. október 18–19.
FARAGÓ Kornélia: *A komparatív önértelmezés alakzatai. Balkán-viszonylatok a szerb irodalomelméleti gondolkodásban.*
10. ***Üdvözlét a győzőnek.*** Az MTA BTK Irodalomtudományi Intézete Modern Magyar Irodalmi Osztályának harmadik konferenciája az első világháború mikro-történelméről. Budapest, 2018. október 24–26.
HARKAI VASS Éva: *Háború, közérzet, életvitel. A háború utolsó éveinek lenyomata Csáth Géza naplójegyzeteiben és emlékezetszövegeiben.*
11. ***Az irodalom és a kultúra éltető közege: lokális és regionális.*** Partiumi Keresztény Egyetem. Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Tanszéki Csoport, Nagyvárád, 2018. november 5–6.
BENCE Erika: *A Vajdasági magyar irodalmi lexikon (1918–2014).*
12. ***26. Egyetemi Nyelvészeti Napok – Nyelvek mezsgyéjén – A két- és többnyelvűség interdiszciplináris megközelítése.*** Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék, 2018. november 6.
ANDRIĆ Edit: *A ruha, illetve a kéz/kar vezérszavú frazémák a szerb és a magyar nyelvben.*
KATONA Edit: *A kapcsolatteremtést, -fenntartást, -lezárást célzó pragmatikus helyzetmondatok vizsgálata középiskolás tanulók körében.*
KOVÁCS RÁCZ Eleonóra: *A vajdasági magyarság magyar–szerb nyelvi attitűdje az elmúlt tíz év kutatása nyomán (Plenáris előadás).*
LAKI Boglárka: *Névadási szokások a vegyes házasságban élők körében Pacséron.*

NOVÁK Anikó: „Akárha üveget kezdtem volna enni”: A fordítás kérdései a Tolnai-opus tükrében.

PÁSZTOR-KICSI Mária: Informatikai (IT) terminusok átvétele a magyar és a szerb nyelvben.

RAJSZI Ilona: A nyelvérintkezés formái a vajdasági magyar családnevekben.

TOLDI Éva: Az ellenséges nyelv/The Hostile Language.

13. **Jezici i kulture u vremenu i prostoru 8.** Bölcsészettudományi Kar, Újvidék, 2018. november 17.

ANDRIĆ Edit: *Delovi ruku u frazeološkim jedinicama mađarskog i srpskog jezika.*

UTASI Csilla: *Struktura metafore u prozi Danila Kiša.*

14. **A kortárs próza új fejleményei.** MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Irodalomtudományi Intézet. Modern Magyar Irodalmi Osztály. Budapest, 2018. november 29–30.

FARAGÓ Kornélia: *Az archivális erők dinamikája és a fikció rendje.*

15. **Susret kultura 10 – The Tenth International Interdisciplinary Symposium – Encounter of Cultures.** Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Újvidék, 2018. november 30.

ANDRIĆ Edit: *...A Tooth for a Tooth... Phrasological units with the components tooth in Serbian and Hungarian.*

ISPÁNOVICS CSAPÓ Julianna: *Az akác jelentésrétegei a vajdasági magyar és az anyaországi kultúrában.*

TOLDI Éva: *Multilingualism – Tradition or Innovation?*

UTASI Csilla: *Jedan prevodni tekst iz ranog novog veka. Lukač Peči: Častan venac hrišćanskih devica* [Pécsi Lukács: *Az keresztyén szüzeknek tisztességes koszorója*].

16. **Literature, Discourse and Multicultural Dialogue. 6th Edition the International Scientific Conference.** "Dimitrie Cantemir" University, Tîrgu Mureș, 8–9 December 2018.

Erika BENCE–Susana Monica TAPODI: *Re-reading Rodion Markovits's works. Rodion Markovits: Reb Áncsli and other tales about Jews from the Oaș region.*

17. **Modernizációs minták és kísérletek a magyar irodalomban.** A Szerb Tudományos és Művészeti Akadémia Újvidéki Tagozatának, az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpontja Irodalomtudományi Intézetének Modern Magyar Irodalmi Osztálya és a *Híd* folyóirat szervezésében, Újvidék, 2018. december 13–14.
- FARAGÓ Kornélia:** *Az aktivizmus és az ellenreakció. Mozzanatok az Út történetéből.*

HARKAI VASS Éva: *Reflexív líranyelv és kísérlet (Tandori Dezső költészetéről).*

A TANSZÉK TANÁRAINAK VÁLOGATOTT BIBLIOGRÁFIÁJA

ANDRIĆ Edit

Andrić Edit. 2018. *Alaki tükrözés az újvidéki magyar nyelvhasználatban*. Beau Bassin: GlobeEdit. 194.

Andrić Edit. 2018. Szóképzési lehetőségek a szerb és a magyar nyelvben, a *glava* és a *fej* főnevek példáján. In *Deveti međunarodni interdisciplinarni simpozijum Susret kultura – Zbornik radova*. 179–195. Novi Sad: Filozofski fakultet.

Hargita Horvat Futo–Edita Andrić–Eva Hoža. 2018. Interkulturalni dijalog u prevodima romana Petera Nadaša. In *Deveti međunarodni interdisciplinarni simpozijum Susret kultura – Zbornik radova*. 61–71. Novi Sad: Filozofski fakultet.

Edita Andrić. 2018. Frazeološke jedinice sa meronimima imenica *láb/noga* u mađarskom i srpskom jeziku. In *Jezici i kulture u vremenu i prostoru* 7. 235–251. Novi Sad: Filozofski fakultet.

Edita Andrić. 2018. Omerpaša Latas kao dvostruko posthumno delo. In *Andrićev Latas. Andrić–Initiative*. Ur. Branko Tošović. 115–139. Graz–Beograd–Banjaluka: Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske, Svet knjige.

Andrić Edit. 2018. A *ruka*, illetve a *kéz/kar* vezérszavú frazémák a szerb és a magyar nyelvben. In *26. Egyetemi Nyelvészeti Napok – rezümékötet*. 17. Újvidék: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék.

Edita Andrić. 2018. Delovi ruku u frazeološkim jedinicama mađarskog i srpskog jezika. In *Jezici i kulture u vremenu i prostoru* 8. *Sažeci*. Ured. Snežana Gudurić, Aleksandar Kavgić. 11. Novi Sad: Filozofski fakultet.

Edita Andrić. 2018. ... A Tooth for a Tooth... Phrasological units with the components *tooth* in Serbian and Hungarian. In *The Tenth International Interdisciplinary Symposium – Encounter of Cultures*. Programme and Boog of Abstracts. Ed. Željko Milanović–Ivana Đurić Paunović. Novi Sad: Faculty of Philosophy.

Andrić Edit. 2018. A *ruka*, illetve a *kéz/kar* vezérszavú frazémák a szerb és a magyar nyelvben. In *Kétnyelvűség – hátrány vagy esély?* Szerk. Pásztor-Kicsi Mária. 121–144. Újvidék: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék.

Andrić Edit. 2018. A kontrasztív frazeológiai kutatások alkalmazott nyelvészeti hozadéka. *Hungarológiai Közlemények* évf. (1): 14–29.

Andrić Edit. 2018. A szerb színnevek. In *A színek és a színnevek világa. Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához* 206. 281–295. Budapest: Tinta Könyvkiadó.

BENCE Erika

- Bence Erika. 2018. *Utazások Posztmonarchiában. Kulturális kontextusok. Elemzések, bírálatok a magyar irodalom köréből*. Szabadka: Életjel Kiadó. 208.
- Bence Erika. 2018. *Olvasókönyv az általános iskolák 7. osztálya számára*. 3. kiadás. Belgrád: Zavod za udžbenike. 135.
- Erika Bence–Julianna Ispánovics Csapó. 2018. Informacije ili znanje? Bibliografski podatak u sajber prostoru i u školi. In *Pedagogija, obrazovanje i nastava. Zbornik radova 3. međunarodne znanstvene konferencije, Mostar, 21–22. listopada 2016. = Pedagogy, education and instruction. Conference Proceedings 3rd International Scientific Conference, Mostar, 21st–22nd October 2016*. Ured. Neven Hrvatić. 844–851. Mostar: Sveučilište, Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti.
- Erika Bence–Susana Monica Tapodi. 2018. Re-reading Rodion Markovits's works. Rodion Markovits: Reb Áncsli and other tales about Jews from the Oaş region. In *Literature as Mediator. Intersecting Discourses and Dialogues in a Multicultural World*. (Ed. I. Boldea, C. Sigmirean, D.-M. Buda). 46–55. Tîrgu Mureş: „Arhipelag XXI” Press.
- Bence Erika. 2018. Kontra Ferenc: Angyalok regénye. Kontra Ferenc Idegen-trilógiájának (vajdasági) irodalmi kontextusa. In *Kilátással a tengerre. Esszék, tanulmányok Kontra Ferenc műveiről*. Szerk. Erős Kinga. 111–116, 127–138. Budapest: Arany János Alapítvány.
- Bence Erika. 2018. Rituali kulturnog preoblačenja u romanu Neoplanta ili Obećana zemlja Lasla Vegela. In *Zbornik radova sa Međunarodne naučne konferencije o književnom delu Lasla Vegela održane 24 i 25 maja 2018. godine u Novom Sadu*. 41–51. Novi Sad: Akademska knjiga.
- Bence Erika. 2018. Magyar bestsellerek, irodalmi (világ)sikerek a két világháború között. In *Hungarológiai Közlemények* 50 (2): 34–55.
- Bence Erika. 2018. Kontra Ferenc: Az álom hídja. In *Kortárs* (10): 96–98.
- Bence Erika. 2018. Vajdasági magyar irodalmi lexikon (1918–2014). Gerold László: Vajdasági magyar irodalmi lexikon (1918–2014). In *NapútOnline*. Január. <http://www.naputonline.hu/2018/01/07/bence-erika-vajdasagi-magyar-irodalmi-lexikon-1918-2014/>

CSÁNYI Erzsébet

- Csányi Erzsébet. 2018. Forradalmi téma – forradalmi esztétika. Látószögmodellálás Sinkó Ervinnél. *Évkönyv 2018*. 224–230. Szabadka: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar.

- Csányi Erzsébet. 2018. Szellemi együttthatók. Egy épület, egy tribün – több nyelv, több folyóirat. *Philos* (3-4): 17–36.
- Csányi Erzsébet. 2018. Kétnyelvű írók. Nyelvi gátak – művészi előnyök. In *Nyelvek mezsgyéjén – a két- és többnyelvűség interdiszciplináris megközelítése*. 26. Egyetemi Nyelvészeti Napok. Nemzetközi tudományos konferencia. Rezümékötet. Szerk. Pásztor-Kicsi Mária. 20. Újvidék: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar.
- Csányi Erzsébet. 2018. Identitás-játék Hernyák Zsóka *Morze* című kötetében. In *Közösség, kutatás, kihívás. Vajdasági Magyar Tudóstalálkozó 2018*. 4. 14. Rezümékötet. Szerk. Grabovac Beáta, Novák Anikó, Lendák-Kabók Karolina. 18. Újvidék: Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács.

FARAGÓ Kornélia

- Faragó Kornélia. 2018. Distanciaépítés, ellenmagatartás, rizikóvállalás. Világirodalmi próza az *Új Symposionban (1965–1975)*. *Filológiai Közöny* (2): 91–100.
- Faragó Kornélia. 2018. Az idő revelációja. Tárgyi-emberi vetületek Maurits Ferenc új collage-rajzain. *Forrás* (4): 94–113.
- Faragó Kornélia. 2018. Affinitások és koncepciók. Képzőművészeti gondolkodás az *Új Symposionban*. *Tiszatáj* (6): 125–134.
- Faragó Kornélia. 2018. Következetes stratégiák, variációs nyitottságok. Benes József szerb recepciójához. *Forrás* (5): 9–13.
- Kornelia Farago. 2018. Esterhazi-tekst u horizontu recepcije srpske književne kulture. *Zlatna greda: list za književnost, umetnost, kulturu i mišljenje* (199/200/201): 78–81.
- Faragó Kornélia. 2018. „Tradíciók fuvarozása nélkül”. A modernitás peremvidéki ellentmondásai. *Híd* (6–7): 96–104.
- Kornelia Farago. 2018. Književno suočenje sa zlom. *Zlatna greda: list za književnost, umetnost, kulturu i mišljenje* (202/203/204): 82–84.

HARKAI VASS Éva

- Harkai Vass Éva. 2018. Háború, közérzet, életvitel. A háború utolsó éveinek lenyomata Csáth Géza naplójegyzeteiben és emlékezetszövegeiben. *Hungarológiai Közlemények* (4): 88–97.

HORVÁTH FUTÓ Hargita

- Hózsá Éva–Horváth Futó Hargita. 2018. Arany János-tanórák a nyelvészet mérlegén. *Hungarológiai Közlemények* 49 (2): 26–33.

- Hargita Horvat Futo–Edita Andrić–Eva Hoža. 2018. Interkulturalni dijalog u prevodima romana Petera Nadaša. In *Zbornik radova 9. međunarodnog interdisciplinarnog simpozijuma Susret kultura*. Ured. Ivana Živančević Sekeruš–Željko Milanović. 62–71. Novi Sad: Filozofski fakultet.
- Horvath Futo, Hargita–Hozsa, Eva. 2018. Razvijanje interkulturalne osjetljivosti kod učenika iz aspekta književnog prevođenja na času maternjeg jezika. Andrea Bartientos Soto et al. ur.: *Conference Proceedings. 3rd International Scientific Conference 'Pedagogy, Education and Instruction', Mostar, 21st–23rd October 2016*. 742–751. Mostar: Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti.
- Horváth Futó Hargita. 2018. Integration of the local literary cults into literature teaching. In *The Tenth International Interdisciplinary Symposium Encounter of cultures. Book of abstracts*. Ed. Željko Milanović–Ivana Đurić Paunović. 22. Novi Sad: Faculty of Philosophy.
- Horváth Futó Hargita–Kurcz Ádám István. 2018. *Gion Nándor*. Budapest–Szenttamás: Napkút–Petőfi Irodalmi Múzeum–Gion Nándor Emlékház.
- Hargita Horvat Futo. 2018. Nandor Gion. In *Srpska enciklopedija. Tom 3. Knj. 1, G – Demografski pregled* [uređivački odbor Dragan Stanić i dr.]. 254. Novi Sad–Beograd: Matica srpska–Srpska akademija nauka i umetnosti – Zavod za udžbenike.
- Hóza Éva–Horváth Futó Hargita. 2018. Az újvidéki Magyar Tanszék módszertani műhelyének két projektje. *Anyanyelvi és Irodalmi Nevelés* 1 (1–2): 96–105.
- Horváth Futó Hargita [et al.]. 2018. *Feladatgyűjtemény magyar nyelvből az általános iskolai oktatás és nevelés 2017/2018-as tanévének záróvizsgájára*. Móra Regina szerk. Belgrád: Oktatási és Nevelési Minőség-ellenőrző Intézet–Prosvetni pregled.
- Katona Edit–Horváth Futó Hargita. 2018. *A kötelező általános középiskolai és szakközépiskolai oktatás végén elvárt tanulói teljesítmény általános tudásszabványai – képzési standardjai az általános tantárgyakból. Magyar nyelv és irodalom. Tanári kézikönyv*. Belgrád: Oktatási és Nevelési Minőség-ellenőrző Intézet.

HÓZSA Éva

- Hóza Éva. 2018. Újabb körütekintés Mátyás Iván „novellaboltjában”. *Vigilia* 83 (4): 254–260.
- Hóza Éva. 2018. Újabb körütekintés Mátyás Iván „novellaboltjában”. In *Séta közben. Tanulmányok Mátyás Iván életművéről*. MIT–konferenciák (5). Szerk. Bengi László és Vörös István. 9–16. Budapest: Magyar Irodalomtörténeti Társaság.
- Hóza Éva. 2018. Író, novellában. Mátyás Iván 100. *Tanulmányok* (1): 3–12.
- Hóza Éva–Horváth Futó Hargita. 2018. Arany János-tanórak a nyelvészet mérlegén. *Hungarológiai Közlemények* 19 (2): 26–33.

- Horváth Futó, Hargita–Hózsá, Éva. 2018. Razvijanje interkulturalne osetljivosti kod učenika iz aspekta književnog prevođenja na času maternjeg jezika. In *Conference Proceedings. 3rd International Scientific Conference 'Pedagogy, Education and Instruction', Mostar, 21st–23rd October 2016*. Ed. Andrea Bartientos Soto et al. 742–751. Mostar: Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti.
- Hargita Horvat Futo–Edita Andrić–Eva Hoža. 2018. Interkulturalni dijalog u prevodima romana Petera Nadaša. In *Zbornik radova 9. međunarodnog interdisciplinarnog simpozijuma Susret kultura*. Ured. Ivana Živančević Sekeruš–Željko Milanović. 62–71. Novi Sad: Filozofski fakultet.
- Hózsá Éva. 2018. Az áthelyezett beszélgetés pulzálása. Virág Zoltán 2018. Próbára tett emlékezet (Beszélgetések vajdasági alkotókkal). *Tiszatáj* (11): 112–114.

ISPÁNOVICS CSAPÓ Julianna

- Ispánovics Csapó Julianna. 2018. *A szerbiai magyar irodalom 2006. évi bibliográfiája*. Újvidék: Bölcsészettudományi Kar. 404.
- Julianna Ispánovics Csapó–Erika Bence. 2018. Informacije ili znanje? Bibliografski podatak u sajber prostoru i u školi. In *Pedagogija, obrazovanje i nastava. Zbornik radova 3. međunarodne znanstvene konferencije, Mostar, 21–22. listopada 2016. = Pedagogy, education and instruction. Conference Proceedings 3rd International Scientific Conference, Mostar, 21st–22nd October 2016*. Ured. Neven Hrvatić. 844–851. Mostar: Sveučilište, Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti.
- Ispánovics Csapó Julianna. 2018. Az akác a vajdasági (irodalmi) kultúrában. In *Interkult 2017 – Volume 1. Selected Papers from the Third International Conference Interculturalism in Education*. Ed. Laura Spăriosu, Ivana Ivanić, Violeta Petković. 145–166. NoviSad: Pedagogical Institute of Vojvodina, University of NoviSad, Faculty of Philosophy.
- Utasi Csilla–Ispánovics Csapó Julianna. 2018. Önreflexió és számvetés Juhász Erzsébet prózájában. *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu* (2): 91–100.

KATONA Edit

- Katona Edit. 2018. Élményszerűség, gazdagítás, önmegismerés, önkifejezés szövegalkotás révén. *Tanulmányok* (2): 61–75.
- Katona Edit. 2018. Gondolatok a lélekkel alkotott képek szerb–magyar viszonylatú összevetési, fordítási lehetőségeiről. *Hungarológiai Közlemények* (2): 69–84.

Katona Edit. 2018. Kommunikatív frazeologizmusok használatának vizsgálata középiskolás tanulók körében. In *Kétnyelvűség – hátrány vagy esély? Tanulmányok*. Szerk. Pásztor-Kicsi Mária. 145–158. Újvidék: Bölcsészettudományi Kar/Filozofski fakultet.

Katona Edit. 2018. Emelkedő lélek. In *Kilátással a tengerre*. Szerk. Rózsássy Barbara. 71–73. Budapest: Arany János Alapítvány/Orpheusz.

KOVÁCS RÁCZ Eleonóra

Kovács Rác Eleonóra–Halupka Resetar Szabina. 2018. Sense of local identity, attitudes toward dialects and language teaching: The Hungarian minority in Serbia. *Poznan Studies in contemporary Linguistics* 54 (1): 115–146.

Kovács Rác Eleonóra. 2018. A Magyar Nyelvi és Nyelvhelyességi Verseny jelentősége, célja és feladatai a 21. században. *Anyanyelvi és Irodalmi Nevelés* (1–2): 182–189.

Kovács Rác Eleonóra. 2018. A vajdasági magyarság magyar–szerb nyelvi attitűdje az elmúlt tíz év kutatása nyomán. *Nyelvek mezsgyéjén – A két- és többnyelvűség interdiszciplináris megközelítése. Egyetemi Nyelvészeti Napok 2018. Nemzetközi tudományos konferencia*. Rezümékötet. Szerk. Pásztor-Kicsi Mária. 26. Újvidék: Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék.

LÁNCZ Irén

Láncz Irén. 2018. Frazémák, frazémaváltozatok és frazémaismeret. *Hungarológiai Közlemények* (1): 68–84.

NOVÁK Anikó

Novák Anikó. 2018. *A kollekció poétikája. Gyűjtés és muzealizálás Tolnai Ottó műveiben*. Újvidék: Bölcsészettudományi Kar–Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium.

Novák Anikó. 2018. A vatta édes káosza. Tolnai Ottó: *Nem könnyű* [Versek 2001–2017]. *Tiszatáj* (6): 115–117.

Novák Anikó. 2018. „A kellékek már összezsúfolódtak”: Gyűjtés és muzealizálás Tolnai Ottó *Nem könnyű* című kötetében. *Erdélyi Múzeum* 80 (3): 29–41.

Novák Anikó. 2018. Csempészek, kibicek, kéményseprők – variációk sok hangra (Tolnai Ottó: *Szeméremékszerek*). *Szépirodalmi Figyelő* (5): 78–82.

PÁSZTOR-KICSI Mária

Pásztor-Kicsi Mária. 2018. Az újvidéki 25. Egyetemi Nyelvészeti Napok – Az alkalmazott nyelvészet jelene és jövője című nemzetközi tanácskozás. *Anyanyelv-peda-*

- gógia, 11 (1): 75–82. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=724>
- Pásztor-Kicsi Mária. 2018. Informatikai szakszavak a vajdasági magyar nyelvhasználatban. *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu* 43 (2): 77–89.
- Pásztor-Kicsi Mária. 2018. Informatikai (IT) terminusok átvétele a magyar és a szerb nyelvben. Adoption Of It Terms In Hungarian And Serbian Language. In 26. Egyetemi Nyelvészeti Napok – Nyelvek mezsgyéjén – A két- és többnyelvűség interdiszciplináris megközelítése. Szerk. Pásztor-Kicsi Mária. 40. Újvidék: Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék.
- Pásztor-Kicsi Mária szerk. 2018. *Kétnyelvűség – hátrány vagy esély?* Tanulmányok. Újvidék: Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék.

RAJSLI Ilona

- Rajslí Ilona. 2018. Szóláshasonlatok a vajdasági frazémakorpuszban. *Hungarológiai Közlemények* 49 (1): 56–67.
- Rajslí Ilona. 2018. A nyelvérintkezés formái a vajdasági magyar családnevekben. In 26. Egyetemi Nyelvészeti Napok – Nyelvek mezsgyéjén – A két- és többnyelvűség interdiszciplináris megközelítése 2018. november 8. *Rezümékötet*. Szerk. Pásztor-Kicsi Mária. 42. Újvidék: Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék.

SZABÓ LAKI Boglárka

- Laki Boglárka. 2018. A beszélt nyelvi élettörténetek forгатókönyve. *Hungarológiai Közlemények* (2): 85–98.
- Laki Boglárka. 2018. Névadási szokások a vegyes házasságban élők körében Pacséron. In 26. Egyetemi Nyelvészeti Napok. *Nyelvek mezsgyéjén – A két- és többnyelvűség interdiszciplináris megközelítése*. Nemzetközi tudományos konferencia. Rezümékötet, szerk. Pásztor-Kicsi Mária. 27. Újvidék: Újvidéki Egyetem, BTK, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék.

TOLDI Éva

- Toldi Éva. 2018. Portable Szenttamás. *Kortárs* 62 (10): 78–89.
- Toldi Éva. 2018. Arany János jelenléte a szerb kulturális térben. *A Tokaji Íródtábor Évkönyve*. 27. 111–118.
- Toldi Éva. 2018. Olvasástapasztalatok, érzelememlékek. *Magyar Napló* 30 (5): 6–7.
- Toldi Éva. 2018. A hovatartozás mintázatai. In *Studii interculturale româno-maghiare = Román–magyar interkulturális tanulmányok = Румунско-мађарске*

- интеркултуралне студије = Romanian-Hungarian intercultural studies.* Szerk. Virginia Popović, Eva Toldi, Marina Puia-Badescu. 13–24. Novi Sad: Filozofski fakultet. e-book.
- Toldi Éva. 2018. Identitásváltozatok, poétikai tapasztalatok Gion Nándor prózájában. *Kihívás–közösség–kutatás. Vajdasági Magyar Tudóstalálkozó 2018.* Szabadka, 2018. április 14. Rezümékötet 17.
- Toldi Éva. 2018. Az ellenséges nyelv/The Hostile Language. 26. *Egyetemi Nyelvészeti Napok. Nyelvek mezsgyéjén – a két- és többnyelvűség interdiszciplináris megközelítése.* Bölcsészettudományi Kar, Újvidék, 2018. november 6. Rezümékötet 50.
- Toldi Éva. 2018. Multilingualism – Tradition or Innovation? The Tenth International Interdisciplinary Symposium *Encounter of Cultures*, Novi Sad, 30. Nov. 2018. Book of Abstracts 37.
- Eva Toldi, Virginia Popović, Marina Puia-Badescu. szerk. 2018. *Studii interculturale româno-maghiare = Román–magyar interkulturális tanulmányok = Румунско-мађарске интеркултуралне студије = Romanian-Hungarian intercultural studies.* Novi Sad: Filozofski fakultet. e-book.

UTASI Csilla

- Utasi Csilla. 2018. Egy prédikatori életpálya tanulságai: Heltai Gáspár. In *Értelmiségi karriertörténetek, kapcsolathálók, írócsoportosulások 3.* Szerk. Bíró Annamária–Boka László. 37–48. Nagyvárad: Partium, Budapest: Reciti.
- Utasi Csilla. 2018. Manje pesme zbirke *Adrianszkoga mora Syrena* Petra Zrinskog. In *Zbornik radova 9. međunarodnog interdisciplinarnog simpozijuma Susret kultura.* Ured. Ivana Živančević Sekeruš–Željko Milanović. 291–298. Novi Sad: Filozofski fakultet.
- Utasi Csilla–Ispánovics Csapó Julianna. 2018. Önreflexió és számvetés Juhász Erzsébet prózájában. *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu* (2): 91–100.
- Utasi Csilla. 2018. Likovna umetnost i južnoslovenski kulturalni prostor u samo-refleksiji Đerđa B. Sabo i Ota Tolnaja. In *Interkult 2017. Selected Papers from the Third International Conference Interculturalism in Education.* Ed. Laura Spăriosu, Ivana Ivanić, Violeta Petković. 265–279. Novi Sad: Pedagoški zavod Vojvodine, Filozofski fakultet u Novom Sadu. Jezici i kulture u prostoru i vremenu 8. Knjiga apstrakata. 88. Novi Sad: Pedagoški zavod Vojvodine, Filozofski fakultet u Novom Sadu.
- Utasi Csilla. 2018. Struktura metafore u prozi Danila Kiša. In *Jezici i kulture u vremenu i prostoru 8. Sažeci.* Ured. Snežana Gudurić, Aleksandar Kavgić. 88. Novi Sad: Filozofski fakultet u Novom Sadu.

Utasi Csilla. 2018. *An example of early modern translation, Lukács Pécsi: Az keresztény szűzeknek tisztességes koszorója [An Honest Wreath for Christian Virgins] (Nagyszombat, 1591)* In *The Tenth International Interdisciplinary Symposium – Encounter of Cultures*. Programme and Book of Abstracts. Ed. Željko Milanović-Ivana Đurić Paunović. Novi Sad: Faculty of Philosophy.

TARTALOM

Tanszéki eseménynaptár 2018-ban	9
A 2018. év a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéken	13
Középpontban a hallgatói utánpótlás.	13
Diáklátogatások a tanszéken.	25
Ünnepi műsoraink	31
Kontaktzónák	44
Tanári továbbképzések.	52
Nyelvi és nyelvhelyességi versenyek.	58
Nemzetközi tudományos konferenciák.	62
Díjak, elismerések.	73
Csereprogramok	74
Kiadványaink	76
A tanszék tanárai és munkatársai 2018/2019-ben	80
A tanszék hallgatói 2018/2019-ben.	84
A tanszék tanárainak tevékenysége 2018-ban	86
A hallgatók tevékenysége 2018-ban	92
A tanszék tanárai konferenciákon 2018-ban	93
A tanszék tanárainak válogatott bibliográfiája	96

CIP - A készülő kiadvány katalogizálása
A Matica srpska Könyvtára, Novi Sad

811.511.141: 821.511.141.

TANULMÁNYOK = STUDIJE = STUDIES:

Az Újvidéki Egyetem Magyar Tanszékének kiadványa,

Főszerkesztő Bence Erika, Pásztor-Kicsi Mária. –

1961/1. füzet – Újvidék: az Újvidéki Egyetem

Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéke,

1969. – 24 cm. Félévente.

Az első szám A TANSZÉK ÉLETÉBŐL című melléklettel.

ISSN 0354 -9690

COBISS.SR ID- 16571906